

11177
19606-69191

23 / 2 / 2006

T. D. No. 22. 13842005	
Tali Nom.	- Apple - Apple Juice
Reas Nom.	- İqisleri
Tarih	1.3.2005 1/1177
L. No.	1/1177
Reas No.	1/1177

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyetinin en belirgin temel niteliği “sosyal bir hukuk devleti” olmasıdır. Bu genel çerçeve içerisinde Türk toplum yaşamı hukuk kuralları ile düzenlenmiştir. Bu düzenlemenin konusunu oluşturan kişilere ait çeşitli bilgiler ise, hukuk kurallarına uymanın bir gereği olarak kamu yönetimlerince kayıt altına alınmıştır.

Bu nedenle ülkemizin yargı yerlerinde, öğrenim kurumlarında, sosyal güvenlik kuruluşlarında, güvenlik makamlarında, askerlik şubelerinde, vergi ve tapu dairelerinde kişilere ve kişilerin mensup oldukları ailelere ilişkin çeşitli kayıtlar tutulmaktadır. Kamu yönetimlerinde tutulmakta olan ve kişinin uyruğunu, kimliğini, aile bağlarını belirleyen bu kayıtlar “nüfus kayıtları” na dayanılarak yapılmaktadır.

Kamu düzeninin temel dayanaklarından birini oluşturan nüfus kütükleri, 1904-1905 yıllarında yapılan Genel Nüfus Yazımı sonucunda tesis edilmiş ve 1914 yılında yürürlüğe konulan 1330 tarihli Sicilli Nüfus Kanunu ile güncellikleri sağlanmıştır. Cumhuriyet döneminde peşpeşe çıkarılan İnkılap Kanunları karşısında yeniden düzenlenen nüfus mevzuatı, özellikle 04.04.1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi ile 05.05.1972 tarihli ve 1587 sayılı Nüfus Kanunu ile geleneksel bir uygulama kazanmıştır.

Nüfus kayıtları bir asırdan beri İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra kuruluşlarınca tutulmakta, güncellik ve süreklilikleri sağlanmaktadır. Devletin alt yapı hizmetlerinden biri olan “nüfus hizmetleri”nin doğrudan toplum düzenini ilgilendirmesi ve temelinde kamu yararı bulunması nedeniyle devlet tarafından yürütülmektedir.

Bu bağlamda, ülkemizdeki bütün vatandaşların yararlandığı bir hizmet olması nedeniyle genel niteliktedir. Kamu yönetimlerinde yürütülen ve kişilere ilişkin tüm işlemlerin ana dayanağını ve kaynağını oluşturduğundan sürekli bir hizmettir. Temel ilkelerini devletler özel hukukundan ve medeni hukuktan aldığından hukuki ve teknik bir hizmettir. Yabancıların kişi hallerine ilişkin işlemlerinin de yapılması ve Türkiye’ nin Avrupa Ahvali Şahsiye Komisyonu Üyesi olması nedeniyle uluslararası bir hizmettir.

Nüfus hizmetleri, geniş halk tabakasıyla doğrudan ilgili olan bir hizmet dalıdır. Bu hizmetlerin yürütülüşünde görevli kuruluşların sadece ilçe merkezlerinde toplanmış olması kırsal alanda geniş ölçüde hizmetin aksamasına ve olayların nüfus müdürlüklerine ve dolayısıyla kayıtlara intikal ettirilmemesine sebep olmaktadır.

Nüfus Müdürlükleri yoğun bir iş yükü altındadır. Nüfus artışı iktisadi ve sosyal hayattaki gelişmeler, nüfus hareketleri nüfus idarelerinin yükünü giderek arttırmaktadır. Bu yüzden de sayısal açıdan personel yetersizliği nüfus işlemlerinde bir çok hataların yapılmasına sebep olmaktadır. Bu hatalar çeşitli yollarla kamu hizmetlerine yansımakta ve bu hataların düzeltilmesi için sarfedilen zaman, para ve emek milli ekonomi üzerinde görünmeyen bir kalem olarak önemli bir yük teşkil etmektedir.

Ayrıca yüzyılımızın hızla gelişen ve değişen teknolojisi ülkelerarası nüfus hareketlerinin büyük bir hızla artmasına ve yoğunlaşmasına neden olmuş, uluslararası ilişkiler çok gelişmiş ve sıklaşmıştır. Artan nüfus hareketlerine paralel olarak yabancıların kişisel hallerine ilişkin bir çok işlemleri yapılmaya başlanmıştır. Bu nedenle Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Türkiye’de ikamet eden yabancıların da kayıtlarının tutulması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Hükümetin Acil Eylem Planında; adres işlemlerindeki dağınık yapının tek bir kurumda toplanması uygun görülmüş ve koordinasyon işlemlerinin yürütülmesinden sorumlu kuruluş olarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü belirlenmiştir.

Hızla büyüyen ve gelişen kentlerde kentleşmenin takibi ve kontrolü, ülkedeki yatırım ve hizmetlerin en elverişli ve en iyi koşullarda ve ekonomik olarak yerine getirilmesi, il, ilçe ve beldenin bugününü ve yarınını yaşayacak olan insanların ihtiyaçlarının tespit edilmesi, planlanması ve karşılanabilmesi için adres ve ikamet kayıtlarının sağlıklı bir şekilde oluşturulması zorunludur. Çağdaş toplumların etkin veri yönetim amaçlarından olan kurumsal bilgi sistemlerinden en elverişli, en iyi olan verimin elde edilebilmesi, genel alt yapı bileşenlerinin başlangıçta hazırlanmasına bağlıdır.

Dünya bilgi ve teknoloji çağı olarak adlandırılan 21. yüzyılda bütün alanlarda modernizasyon ve teknolojinin yaygın kullanımı gündeme gelmektedir. Bu nedenle adres ve ikamete ilişkin çağdaş veri bankalarının oluşturulması, hızlı, etkin ve ekonomik bilgi akışının sağlanması, bu konudaki bürokrasinin hantal yapısının kuvvetlendirilerek etkin bir yapıya kavuşturulması ve dinamik toplumsal faaliyetlerin denetim altına alınması için adres ve ikamete ilişkin işlemlerde çağdaş teknolojik imkanlardan yararlanılması büyük önem taşımaktadır. Zira günümüzde kamudaki hizmetlerin, etkin bir şekilde yürütülmesi adres ve ikamet bilgilerine sağlıklı bir şekilde ulaşılmasını gerektirmektedir.

Gayrisafi millî hasılanın yaklaşık %33’ünü vergilerin oluşturduğu ülkemizde tahsilat için gönderilen tebligatların, adres eksikliği nedeniyle ilgisine geç ulaşması ya da hiç ulaşmaması önemli bir gelir kaybına neden olmaktadır. Nüfus sayımının insanları bir gün boyunca evlerinde tutarak yapılmasının nedeni de adres sisteminin kurulamamış olmasıdır. Bu durum ülke ekonomisi için büyük külfetler ortaya çıkartmaktadır. Oysa ulusal adres veri tabanının oluşturulması ve güncel olarak tutulması bu problemleri en aza indirecektir.

Kişilerin ikamet adreslerinin nüfus kütüklerinde güncelliğinin sağlanarak tutulması ve adres değişikliklerinin takip edilmesine ülke genelinde başlayabilmek için Kanunda yer alan geçici maddelerle bir defa yapılacak olan bir hazırlık uygulaması öngörülmüştür. Bu çalışmaların sonunda genel uygulamaya geçilecektir.

Genel uygulamada kişilerin yazılı beyanları esas alınacaktır. Beyanlar nüfus müdürlüklerine, dış temsilciliklerimize ve hizmet alınan kuruma yapılabilecektir. Nüfusu fazla olan yerleşim bölgelerinde nüfus kayıt şeflikleri oluşturulmak suretiyle adreslerin güncel olarak tutulması ve vatandaşın zaman kaybının önlenerek yaşamını kolaylaştırılması hedeflenmiştir.

Tasarıda muhtarlar da gerek bildirim, gerekse adres bildirimlerinin güncelliğinin sağlanması konusunda geniş sorumluluk verilmiştir. Ayrıca teknik altyapısını tamamlamış olan muhtarlıkların

adres bilgilerinin güncelliğini takip etmek amacıyla Adres Paylaşımı Sisteminin bütünlüğü içerisinde adres bilgilerine erişebilmelerine imkan sağlanmıştır.

Adres beyanı ile yükümlü kişi ve kurumlar adres değişikliklerini 20 gün içinde nüfus müdürlüklerine iletmekle görevlendirilmişlerdir. Bu yükümlülüklerini yerine getirmeyen ya da gerçeğe aykırı beyanda bulunan kişilerin idari para cezası ile, kamu görevlilerinin ise 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa göre cezalandırılmaları öngörülmektedir.

Nüfus kayıtlarının temeli göz önüne alınarak İçişleri Bakanlığınca MERNİS gerçekleştirilmiştir. MERNİS veri tabanı içerdiği bilgiler itibarıyla ülkemiz için hayati önem taşımaktadır. Zira kişi bilgileri yanında devletin gerek kaynak planlaması için kullanabileceği ve gerekse hizmet başarı kriterlerini oluşturmada esas teşkil edecek önemli veriler içermektedir.

Adres bilgilerinin de MERNİS veri tabanında yer almasıyla adres bilgilerinin farklı kurumlarda tekrar edilmesinin ve dolayısıyla kaynak israfının önüne geçilmiş olacaktır. Bu sayede kurumların ikametgah bilgilerine erişim için çeşitli yollarla harcadıkları mesai, teknik araç gereç ve iletişim giderlerinden de tasarruf edilecektir. Böylece kamu kurum ve kuruluşlarının entegre bir e-devlet yapısına ulaşmaları da kolaylaşacaktır. Türkiye’de tebligatların zamanında yapılamamasından doğan sıkıntı sona erecek ve artık eve kapanarak nüfus sayımı yapılmasına gerek kalmayacaktır.

Oluşturulacak Ulusal Adres Veri Tabanı ile İkamet Adresi Veri Tabanının MERNİS veri tabanı ile ilişkilendirilmesinin kamuya sağlayacağı avantajlar;

- Nüfus sayımları ve tespitlerine ilişkin sayısal verilerin her an elde edilebilmesi,
- Vergi gelirlerinin artması,
- Kamusal denetim mekanizmalarının daha etkin çalışması,
- Kent bilgi sistemlerinin daha dinamik bir yapıya kavuşması,
- Acil servis birimlerinin hizmetlerinin hızlanması,
- Dağıtım hizmetlerinin daha hızlı ve ekonomik yapılması,
- Vatandaş-kurum arasındaki işlevselliğinin artması,
- Adrese dayalı teknolojik uygulamaların daha etkili sonuç vermesi,

şeklinde özetlenebilir.

Nüfus Hizmetleri ve İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunu Tasarısı bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Kanunun amacı açıklanmaktadır.

Madde 2- Kapsam maddesidir. Maddede genel hatları ile Kanunun kapsadığı hususlar belirtilmekte ve hangi konularda düzenleme yapıldığı açıklanmakta, böylece Kanunun kapsamının sınırları çizilmektedir.

Madde 3- Madde ile, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerine ilişkin olarak Kanunda geçen terim ve tanımların açıklaması yapılmaktadır.

Madde 4- Madde ile, nüfus hizmetlerinin yürütülmesi 3152 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine uygun olarak yurt içinde İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra kuruluşlarına, yurt dışında ise dış temsilciliklere görev olarak verilmektedir.

Madde 5- Madde ile, Türkiye'de en az altı ay süreli yabancılara mahsus ikamet tezkeresi alan yabancıların bağımsız bir kütüğe kaydedilmesi ve bu kayıtların güncelliklerinin sağlanması için nüfus olaylarının bildirilmesi yükümlülüğü getirilmektedir.

Madde 6- Maddede nüfus kütüklerinin hukuki mahiyeti açıklanmakta ve kütüklerde tutulan kayıtlar ile yedeklerinden çıkarılan kayıt örneklerinin aynı hukuki değere sahip olduğu belirtilmektedir. Ayrıca kayıtlar arasında farklılık bulunduğu hangi belgenin esas alınacağı açıklığa kavuşturulmaktadır.

Madde 7- Maddede nüfus kütüklerinin ne şekilde tutulacağı ve kağıt ortamındaki aile kütüklerinin onaylanmasındaki usul belirtilmektedir. Ayrıca madde ile Bakanlığa nüfus kütüklerinin tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirleme, mevzuat ve sistemdeki gelişmelere bağlı olarak değiştirme ve gerektiğinde kağıt ortamında tutulan aile kütüklerini uygulamadan kaldırma yetkisi tanınmaktadır.

Madde 8- 1587 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası ile 43 üncü maddesinde bazı değişiklikler yapılmak suretiyle madde yeniden ele alınmıştır

Madde metni, 1587 sayılı Nüfus Kanununa 3080 sayılı Kanunla eklenen ek 4 üncü maddesinde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası" uygulaması ve ikamet adresi ve sahteciliğin önlenmesi için kişinin fotoğrafının nüfus kütüklerinde yer alması nedeniyle genişletilmiştir. Maddede ayrıca kişinin ikamet adresinin de kütükte yer alması öngörülmektedir.

Madde 9- 1587 sayılı Kanunun 14 üncü maddesini kısmen karşılamaktadır. Kamu düzeninin sağlanması ve sağlıklı bir biçimde sürdürülmesi amacıyla bireylerin ve ailelerin özel hayatlarına ilişkin bilgilerin resmi sicillere yansıtılması hukuki bir zorunluluktur.

Resmi sicillere yansıtılan özel hayata ilişkin bilgiler uzun zaman dilimi sürecinde nüfus ve ahvali şahsiye kayıtlarını oluşturmuşlardır. Bu olgu Anayasamızın 20 nci maddesinde ifadesini bulmuş, özel hayatın ve aile hayatının gizliliği ve bu gizliliğe dokunulamayacağı öngörülmüştür. Madde hükmü Anayasamızın bu ilkesinin yasalarla desteklenmesi ve hayata geçirilmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Bunun yanında, toplanan bilgilerden kişisel ve özel nitelikte bulunanlarla gizli bilgi ve verilerin, üçüncü kişilere ait öğrenilen sırların resmi veya özel kuruluşlara, ilgili makamlara verilemeyeceği veya açıklanamayacağı; bu bilgileri derleyen görevlilerin görevleri içerisinde ve görevlerinden ayrıldıktan sonra da bu yasağa uymak zorunda oldukları hüküm altına alınmaktadır.

Madde 10- Kamu kurum ve kuruluşlarında kişiyle ilgili olarak yapılan işlemlerde nüfus kayıtlarının esas alınacağı vurgulanarak kayıtlar arasında farklılık olduğu takdirde nüfus kayıtlarının esas alınacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 11- Madde ile, kapalı nüfus kaydı tanımlanarak, nüfus kaydının hangi hallerde kapalı duruma getirileceği ve ne şekilde yeniden açılacağı düzenlenmektedir.

Madde 12- 1587 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde bazı değişiklikler yapılmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir. Madde ile, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları nüfus kütüğüne kaydolmak ve nüfus cüzdanı almakla yükümlü kılınmakta, ergin olmayanların nüfus olaylarını yazdırmakla ödevli kılınanlar belirlenmekte ve sonradan vatandaşlığımızı kazananların, vatandaşlığımızı kazandıkları tarihten itibaren nüfus kütüğüne geçirilmelerinin zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Madde 13- 1587 sayılı Kanunun 5 inci maddesini kısmen karşılamaktadır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 36 ncı maddesi kişisel durum amacıyla tutulan resmi sicilin tutulmasına ve zorunlu bildirimlerin yapılmasına ilişkin esasların ilgili Kanunda gösterileceğine hükmetmiştir. Medeni Kanunun bu hükmüne uygun olarak düzenlenen maddede nüfus kütüklerine düşülen kişisel durumla ilgili kayıt ve açıklamaların Kanunla yetkili kılınmış görevlilerce ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayanılarak yapılması zorunlu kılınmıştır.

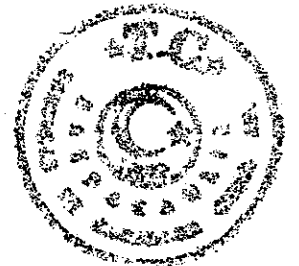
Maddede ayrıca her işlem bitiminde dayanak belgesinin bir örneğinin Genel Müdürlüğe gönderilmesi öngörülmüştür.

Madde 14- Madde, 1587 sayılı Kanunun 5 inci ve ek 6 ncı maddesinde bazı değişiklikler yapılmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir. Maddede, nüfus müdürlüklerine intikal eden nüfus olaylarının tescilinde Kanun hükümlerinin uygulanması öngörülmekte, ayrıca Bakanlığa nüfus işlemlerinde elektronik imza kullanılmasına ilişkin yetki verilmektedir.

Madde 15- Madde, bazı ifade farklılıkları ile 1587 sayılı Kanunun 7, 9 ve 16 ncı maddeleri ile 3080 sayılı Kanunla değişik ek 1 ve ek 2 ncı maddelerini karşılamaktadır.

Maddede doğumla ilgili olarak bildirim yükümlülüğü verilen kişiler, bildirim süresi, şekli ve bildirimin yapılacağı makam belirlenmektedir. Madde, doğum bildirimi üzerine tutanak düzenlenmesini de hükme bağlamaktadır.

Madde 16- Madde, 1587 sayılı Kanunun 17 ncı maddesinde bazı değişiklikler yapılmak suretiyle yeniden düzenlenmektedir. Maddede süresi içinde bildirilmeyen doğum olayları üzerine yapılacak işlem açıklanmaktadır.

Madde 17- 1587 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin karşılığıdır. Madde, nüfus müdürlüklerine süresi içinde bildirilmemiş olan çocukların veya nüfusa tescil edilmemiş kişilerin varlığından haberdar olunması halinde nüfus müdürlüğüne bu kişilerin aile kütüklerine tescillerini sağlamak üzere çağrı yapma yetkisi vermekte ve nüfus müdürlüğünün davetine uymayanlar hakkında yapılacak işlem açıklanmaktadır.

Madde 18- 1587 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin karşılığıdır. Madde ile, yetiştirme yurtları, bakım evleri ve benzeri yerlerin sorumluları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin yanlarında çalıştırdıkları veya barındıkları kişilerin nüfus cüzdanlarını kontrol etme, nüfus kütüğüne kayıtlı olmayan küçüklerin ve erginlerin tescillerini sağlamak üzere nüfus müdürlüklerine bildirmekle görevlendirilmektedir.

Madde 19- 1587 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde bazı değişiklikler yapılmak suretiyle ele alınmıştır. Madde, bulunmuş çocukların nüfus kütüğüne ne şekilde tescil edileceğine açıklık getirmektedir. Ayrıca, bulunmuş ancak on sekiz yaşından büyük ve zihinsel özürlü olan kişilerin nüfus kütüğüne tescil edilmesine ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Madde 20- Madde, Türk vatandaşlığını sonradan kazanan kişilerin vatandaşlık kazanımında yetkili makamın kararı üzerine düzenlenecek belgelere dayanılarak aile kütüğüne tescil edileceklerini hükme bağlamaktadır.

Madde 21- 1587 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin karşılığıdır. Madde ile Türkiye’de bulunan yabancıların doğum, ölüm ve evlenme gibi nüfus olayları ile ilgili olarak bildirimde bulunulduğu takdirde böyle bir bildirim üzerine yapılacak işlemlere açıklık getirilmektedir.

Madde 22- Madde ile, nüfus hizmetlerinin bütünlüğü içerisinde evlenme işlemlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesi için gerekli her türlü tedbiri alıp uygulama yetkisi İçişleri Bakanlığına verilmektedir.

1587 sayılı Kanunun 15 inci maddesini kısmen karşılamaktadır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 134 üncü maddesi ile evlendirme memurluğu görevi; belediye bulunan yerlerde belediye başkanına veya bu işle görevlendireceği memura, köylerde ise muhtarlara verilmektedir. Madde ile Bakanlık, yurt içinde nüfus müdürlüklerine, yurt dışında da dış temsilciliklerimize evlendirme memurluğu yetkisi vermeye yetkili kılınmaktadır. Maddede ayrıca eşlerden birinin yabancı olması halinde evlendirmeye yetkili olanlar da belirtilmektedir.

Madde 23- 1587 sayılı Kanunun 23 üncü ve 27 nci maddelerini karşılamaktadır. Madde ile Türk makamları önünde yapılan evlenmenin nüfus müdürlüklerine bildirim şekline açıklık getirilmekte ve bildirim süresi ile tescilin ne şekilde yapılacağı belirlenmektedir.

Madde 24- 1587 sayılı Kanunun 9 uncu ve 25 inci maddelerini kısmen karşılamaktadır. Madde ile, yurt dışında yabancı makamlar önünde yapılan evlenmelerin hangi şartlarda hukuken geçerli olacağı açıklanmaktadır.

Madde 25- Madde ile, evlenme yolu ile Türk vatandaşlığını kazanan kişilerin aile kütüğüne tescilinin yapılacağı yer belirlenmektedir.

Madde 26- 1587 sayılı Kanunun 32 nci maddesini kısmen karşılamaktadır. Maddede boşanma veya evliliğin iptaline ilişkin kararların kesinleştikleri tarihten itibaren hüküm ifade edecekleri bildirilmektedir.

Madde 27- Maddede nüfus kütüğüne tescil edilecek boşanma veya evliliğin iptaline ilişkin kararlarda yer alması zorunlu olan bilgiler sıralanmaktadır.

Madde 28- 1587 sayılı Kanunun 30 uncu maddesini kısmen karşılamaktadır. Maddede “tanıma” olayını gerçekleştiren makamlara göre bildirim yükümlülüğü bulunan kişiler sayılarak bildirim süresi belirlenmektedir. Maddede ayrıca tanıma olayının tesciline ilişkin işlemler açıklanmaktadır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 321 inci maddesine göre tanınan çocuk ana hanesine ananın soyadı ile tescil edilmektedir. Bu madde ile, mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi uygulamasında olduğu gibi, tanınan çocuğun baba hanesine babanın soyadı ile tescil edilmesi öngörülmektedir.

Madde 29- 1587 sayılı Kanunun 29 uncu maddesini kısmen karşılamaktadır. Maddede, evlat edinme olayının bildirilme şekli ile nüfus müdürlüklerine intikal eden evlat edinme olayı nedeniyle nüfus kütüğündeki kayıtlar üzerinde yapılacak işlemler yer almaktadır.

Madde 30- Maddede yurt dışında yapılan evlat edinme işleminin ne şekilde geçerli sayılacağı açıklanmaktadır.

Mevcut iç hukukumuzda mahkeme dışında herhangi bir makam tarafından verilen yabancıyı evlat edinme ile ilgili bir kararın Türkiye’de tanınması mümkün değildir. Madde ile ayrıca yabancı adli veya idari makamlardan verilen ve o ülke hukukuna göre kesinleşmiş olan veya kesin hüküm gibi sonuç doğuran kararların işleme alınabilmesi için Türk mahkemelerince tanınması gerektiği vurgulanmaktadır.

Madde 31- Madde, 1587 sayılı Kanunun 33, 34, 35, 36, 37, 38 ve 39 uncu maddelerinde bazı değişiklikler yapılmak suretiyle ele alınmıştır. Madde ile, “ölüm” olayının bildirim süresi belirlenmekte ve ölüm olayının meydana geldiği yere ve olaya ilişkin koşullara bağlı olarak ölümün kimler tarafından bildirilmesi gerektiğine dair düzenleme yapılmaktadır.

Madde 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 220 nci maddesine uygun olarak düzenlenmiştir.

Madde 32- Madde 1587 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin karşılığıdır. Madde ile, ölüme kesin gözle bakmayı gerektiren durum içinde kaybolan ancak cesedi bulunamamış olan kişilerin ölümünün resmi sicile ne şekilde işleneceğine açıklık getirilmektedir.

Madde 33- Madde ile, ölü olduğu halde aile kütüklerinde sağ görülenlerin ölüm olayının nüfus kütüğüne tescil edilebilmesi için nüfus müdürlüklerince ölüm tutanağı düzenlenmesine imkan tanınmakta ve yapılacak işlemler açıklanmaktadır.

Madde 34- 1587 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesini kısmen karşılamaktadır. Madde ile, Türk Medeni Kanununun 32 ila 35 inci maddelerinde hüküm bulan gaiplikle ilgili kararların bildirim süresi belirlenmektedir.

Madde 35- Madde, 1587 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde bazı değişiklikler yapılmak suretiyle düzenlenmiştir. Madde ile, nüfus kütüklerindeki kayıtların mahkeme kararı olmadıkça düzeltilemeyeceği hükme bağlanmaktadır. Maddede ayrıca olayların aile kütüğüne tescili esnasında yapılan maddi hatalar ile din değişikliğine ilişkin tescil talepleri tefrik edilerek, bu işlemlerin ne şekilde yapılacağı açıklanmaktadır.

Madde 36- Maddede, mahkeme kararı ile yapılan kayıt düzeltmelerine ilişkin nüfus olaylarına ait davalarda uyulacak usuller yer almaktadır.

Madde 37- Madde ile, Genel Müdürlüğe ve nüfus müdürlüklerine nüfus olayları ile ilgili olarak mahkemelerce verilen kararlar hakkında kanun yoluna başvuru yetkisi verilmekte ayrıca, Genel Müdürlük ve nüfus müdürlükleri kanuni harç ve her türlü mahkeme masrafından muaf tutulmaktadır.

Madde 38- 1587 sayılı Kanunun 47 nci ve 48 inci maddesini karşılamaktadır. Maddede, kütüğe kayıt sırasında yapılan hata nedeniyle dayanak belgesi ile kütük arasında meydana gelen farklılık "maddi hata" olarak nitelendirilmekte ve bu tür hataların kapsamı ile ne şekilde düzeltileceği açıklanmaktadır.

Madde ile ayrıca kütüğe geçirilmesi gerektiği halde, her nasılsa dayanak belgesinde kalmış olan bir bilginin, sonradan nüfus müdürlüklerince tamamlanmasına da imkan tanınmaktadır.

Madde 39- 1587 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi ile 59 uncu maddesini karşılamaktadır. Madde ile aile kütüklerinde yazılı hicrî veya rumî tarihlerin miladi yıla çevrilmesi için Genel Müdürlüğe yetki verilmektedir. Ayrıca eksik kalmış olan doğum tarihlerinin idarece tamamlanması amaçlanmaktadır.

Madde 40- Madde, 1587 sayılı Kanunun kısmen 46 ncı maddesini karşılamaktadır. Madde ile, hukuken geçerli bir belgeye dayanmadan veya sahte belge ile tesis edilen nüfus kayıtlarının iptaline karar verme yetkisi düzenlenmektedir.

Madde 41- 1587 sayılı Kanunun 57 nci ve geçici 1 inci maddesinin karşılığıdır. Madde, nüfus ve aile cüzdanlarının boyutlarına, şekil ve kapsamına ilişkin hususlar ile bu belgelerin basımına, dağıtımına düzenlenmesine ve verilmesine ilişkin hükümleri kapsamaktadır.

Ayrıca nüfus cüzdanları Bakanlıkça tespit edilecek usuller çerçevesinde ilgiliye verilmesi ile özellikle yurt dışında nüfus cüzdanlarının dış temsilciliklerimizde posta hizmetlerinin güvenli olduğu Amerika Birleşik Devletleri, Batı Avrupa ülkeleri ve Avustralya gibi ülkelerde başvuru sahiplerine imza karşılığı bizzat teslim edilmesini sağlayacak posta gönderi usulü ile teslim edilmesine imkan verilmesi öngörülmüştür.

Madde 42- Madde, 1587 sayılı Kanunun 58 inci maddesini karşılamaktadır.

Madde, nüfus ve aile cüzdanını kaybedenlere yeniden nüfus ve aile cüzdanı verilebilmesi için Bakanlıkça hazırlanarak bastırılan "cüzden talep belgesi"nin kullanılmasını zorunlu hale getirmekte, ancak doğum tutanaklarına dayanılarak nüfus cüzdanı düzenlenmesinde söz konusu belgenin aranmaması hüküm altına alınmaktadır. Yeni Nüfus Cüzdanı Projesinin uygulamaya konulması ile cüzdan talep belgelerini gerektiğinde

uygulamadan kaldırmaya ve bu belgelerin saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkili kılınmaktadır.

Madde 43- 1587 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin karşılığıdır. Madde ile, nüfus kayıt örneğinin tanımı yapılmakta ve ne şekilde talep edileceği açıklanarak geçerlilik süresi belirlenmektedir.

Madde 44- 1587 sayılı Kanunun 14 ve 61 inci maddesinin karşılığıdır. Madde ile, nüfus kayıt örneklerini doğrudan istemeye ve almaya yetkili olan kişi ve makamlar belirlenmekte ve özel hayatın gizliliği prensibi doğrultusunda bir kişinin nüfus kaydı hakkında üçüncü kişilerin bilgi veya özet almaları engellenmektedir.

Madde 45- Madde ile, Kimlik Paylaşımı Sistemi ve Adres Paylaşımı Sistemi veri tabanlarında tutulan bilgilerin kamu kurum ve kuruluşlarının istifadesine sunulmasına imkan tanınmakta ve kimlik paylaşımının gerçekleştirilmesine ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Madde 46- 1587 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin karşılığıdır. Madde ile, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının tanımı yapılmakta ve bir defa verilen bu numaranın değiştirilemeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 47- Madde ile, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının kayıtlarında Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının esas alınması, kişiler adına düzenlenecek olan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, ehliyet, pasaport gibi tanıtıcı belgelerde yazılması zorunlu hale getirilmektedir. Maddede ayrıca uygulamada ortaya çıkan sorunlarla ilgili olarak Genel Müdürlükten görüş alınması gerektiği vurgulanmaktadır.

Madde 48- Maddede, Adres Bilgi Sistemi ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığına tevdi edilen görevler belirtilmiştir.

Bu madde ile adres standardı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Türk Standartları Enstitüsü ve ilgili diğer kuruluşlarca ortaklaşa belirlenmesi hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler adres ile ilgili iş ve işlemlerinde adres standardına uymaları zorunlu tutulmaktadır.

Ayrıca Bakanlığa; kurumlarda tutulan ikamet adreslerine ilişkin her türlü bilgiyi talep etme yetkisi tanınmaktadır.

Madde 49- Madde ile; il özel idareleri ve belediyeler sorumluluk alanlarındaki adres bileşenlerini adres standardına uygun olarak tanımlayıp bunlara sabit tanıtım numarası vererek mahallindeki bütün adresleri kapsayacak şekilde adres bilgilerini oluşturmakla yükümlü tutulmaktadır. Herhangi bir sebeple sabit tanıtım numarası dışında adres bileşenlerinde yapılan değişikliklerin de takip edilerek ulusal adres veri tabanına işlenmesi görevi de bu kurumlara verilmektedir.

Maddede ayrıca ulusal adres veri tabanının tutulmasına ilişkin usul ve esaslar da belirlenmekte ve ulusal adres veri tabanındaki bilgilerin kurumların kullanımına Adres Paylaşım Sistemi çerçevesinde açılması hüküm altına alınmaktadır.

Madde 50- Maddede il özel idare ve belediyelerin; yerleşim yerlerinde meydana gelen adrese ilişkin bütün değişiklikleri güncel olarak takip etmek ve ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlü tutulmaları öngörülmektedir.

Madde ile ergin kişilere ikamet adreslerini bildirme yükümlülüğü getirilmektedir. Maddede bu vekil eliyle yapılacak bildirim ile küçük ve kısıtlı kişiler ile huzurevi, yetiştirme veya öğrenci yurtları ya da cezaevi gibi yerlerde bulunanlar için getirilen kolaylıklar açıklanmaktadır.

Madde 51- Madde ile adres beyanında bulunmakla görevli kılınan kişilere ikamet adreslerine ilişkin değişiklikleri yirmi gün içinde nüfus müdürlüklerine bildirmek yükümlülüğü getirilmekte, adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikleri bildirme görevi ise belediyelere ve il özel idarelerine verilmektedir.

Madde muhtarları da nüfus müdürlüklerince kendilerine iletilen ikamet adres değişikliği bildirim listelerini incelemek, mahallindeki ikamet değişiklikleri ile karşılaştırmak ve varsa bildirilmemiş olan değişiklikleri bağlı bulunulan ilçenin nüfus müdürlüğüne bildirmekle yükümlü tutulmaktadır.

Madde 52- Maddede kurumlarla paylaşılacak olan adres bilgilerinin usul ve esaslarının Bakanlıkça tespit edileceği ve bu bilgilerin elektronik ortamda Adres Paylaşım Sistemi ve Kimlik Paylaşım Sistemi çerçevesinde verilebileceği açıklanmaktadır.

Madde ile alt yapısını tamamlamış olan muhtarlıkların sorumluluk alanlarındaki ikamet adresi bilgilerinin güncelliğini takip etmek amacıyla Kimlik Paylaşım Sisteminin bütünlüğü içerisinde adres bilgilerine erişebilmelerine imkan tanınmaktadır.

Madde, kurumların hizmet sunumunda yürütecekleri iş ve işlemlerde Genel Müdürlükte tutulan adres bilgilerinin esas alınacağına hükmetmektedir.

Maddede adrese ilişkin bilgi ve belgelerin hangi makamlardan temin edileceği de belirlenmektedir.

Maddede ayrıca genel nüfus sayımında veya tespitinde, aile ve hayati istatistiklerin oluşturulmasında Merkezi Nüfus İdaresi Sistemindeki bilgilerin esas alınacağı da belirtilmektedir.

Madde 53- Adres Bilgi Sisteminde en çok ihtiyaç duyulan husus veri tabanındaki bilgilerin güncel olarak tutulmasıdır. Bunu sağlayabilmek için madde ile Bakanlığa koordinasyon sorumluluğu verilerek adrese ilgili kayıt tutan kurum ve kuruluşların ellerindeki bilgileri Genel Müdürlükle paylaşmaları öngörülmüştür.

Maddede il özel idareleri ve belediyelerin Numaralama ve Adres Bilgi Sistemi Yönetmeliğinde belirlenen standartlardaki adres bilgileri ile adres oluşumuna alt yapı oluşturan yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgelerini de, ruhsat veya iznin verilmesi ile eş zamanlı olarak adres bilgi sistemine işlemekle yükümlü oldukları da hüküm altına alınmaktadır.

Madde 54- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 37 nci maddesi, kişisel durum sicilinin, Devletçe atanan memurlar tarafından tutulacağına hükmetmiştir. Madde ile, kişisel durum sicilini tutmakla görevlendirilmiş olan nüfus memurlarının aile kütüklerine tescil edilmesi gereken dayanak belgelerini aile kütüğüne tescil etmeleri yedi günlük süre ile sınırlandırılmakta, böylece işlerin süratle sonuçlanmasının sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca dayanak belgelerinin Genel Müdürlüğe gönderilmesi de öngörülmüştür.

Madde 55- 1587 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin karşılığıdır. Maddede mahkeme yazı işleri müdürlerinin, mahkemelerce verilip kesinleşmiş olan ve aile kütüklerine tescil edilmesi gereken kararların nüfus müdürlüklerine gönderilmesine ilişkin görevleri belirtilmektedir.

Madde 56- 1587 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin altıncı fıkrasını karşılamaktadır. Madde ile, sağlık kuruluşlarına ve doktorlara kontrollerindeki doğum ve ölüm olaylarına ait ilgili kişinin kimlik bilgilerini gösteren rapor düzenleme görevi verilmektedir.

Madde 57- Madde ile, nüfus müdürlüklerinde yapılacak bir işleme esas olmak üzere üçüncü kişilerin beyanda bulunmak istemeleri durumunda vekaletname ibraz edilmesi zorunlu hale getirilmektedir.

Madde 58- 1587 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasını karşılamaktadır. Madde, yazım dışı kalmış olan kişilerin aile kütüklerine ne şekilde tescil edileceğine açıklık getirmektedir.

Madde 59- 1587 sayılı Kanunun 7 nci maddesini kısmen karşılamaktadır. Madde ile, yapılan bildirimler üzerine düzenlenen dayanak belgelerini imzalamakla yükümlü olanlar belirlenmekte ve bu belgelerin ne şekilde onaylanacağına ilişkin açıklama yapılmaktadır.

Madde 60- Madde, 1587 sayılı Kanunun 7 nci maddesini kısmen karşılamaktadır. Madde ile nüfus olay beyanlarından şüpheye düşülmesi halinde nüfus müdürlüklerince güvenlik makamlarınca soruşturma ve inceleme yaptırılmasına imkan tanınmaktadır.

Madde 61- Madde ile Kanunda belirtilen sürelerin ne şekilde hesaplanacağı ve bu sürelerin başlangıç ve bitiş tarihlerine açıklık getirilmektedir.

Madde 62- Madde ile, atık veya işlemiden kaldırılmış aile kütüklerinin kişinin kimliği ve aile bağlarının dışında herhangi bir hukuki işleme esas alınamayacağına hükmedilmekte ve bu kütüklerden çıkartılacak kayıt örneklerine atık veya işlemiden kaldırılmış kütüklerden çıkartıldığına dair açıklama yapılması şart koşulmaktadır.

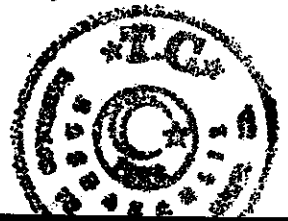
Madde 63- 1587 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin karşılığıdır. Madde, askerlik çağına girenlerin listesinin Milli Savunma Bakanlığına gönderilmesinde Kimlik Paylaşımı Sistemi veri tabanından yararlanılmasına imkan sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.

Madde 64- 1587 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesini karşılamaktadır. Madde ile Kanunun uygulanmasında kullanılacak form ve belgeleri hazırlamaya, uygulamaya ve gerektiğinde değişiklik yapmaya Bakanlık yetkili kılınmaktadır.

Madde 65- Maddede Kimlik Paylaşımı Sisteminde ve Adres Paylaşımı Sisteminde yer alan bilgilerin verilmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 66- MERNİS, Kimlik Paylaşımı ve Adres Paylaşımı Sistemlerinin bir an önce hayata geçirilmesinin Genel Müdürlük personelinin özverili çalışması ile mümkün olacağı göz önünde bulundurularak söz konusu personele fazla çalışma ücreti ödenmesi öngörülmüştür.

Madde 67 - Madde, sahteciliğin ve dolayısıyla işlemlerde yapılacak yanlışlıkların önlenbilmesi amacıyla, yeterli inceleme yapmaksızın gerçeğe aykırı ikâmetgâh veya cüzdan

talep belgesi veren köy veya mahalle muhtarları ile herhangi bir işlem sebebiyle nüfus müdürlüğüne gerçek dışı beyanda bulunanlar ve bunlara tanıklık eden kişilere cezai hükümler uygulanmasına imkan sağlanmaktadır.

Adrese ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyen ve yasaklara aykırı hareket eden kamu görevlilerinin 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kamu idaresinin güvenirliliğine ve işleyişine karşı suçlara ilişkin hükümlere göre cezalandırılması düzenlenmiştir.

Madde 68- 1587 sayılı Kanunun 53 üncü maddesini ve 52 nci maddesini kısmen karşılamaktadır. Madde ile para cezaları günün şartlarına uyarlanmakta ve caydırıcı olması amacıyla artırılmaktadır.

Maddenin (a) ve (b) bentlerinde nüfus olaylarını bildirmekle görevli olup, bu görevlerini kanuni süresi içerisinde yerine getirmeyenlere, (c) bendinde ise adres bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen ve gerçeğe aykırı beyanda bulunan kişilere idari para cezası verilmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde ile, doğal afetler, gasp, hırsızlık, yangın ve terör nedeni ile nüfus ve aile cüzdanlarını kendi istekleri dışında zayıf edenler ile kimsesiz çocuklarla ilgili nüfus cüzdanı taleplerinde yetkili kurum ve kuruluşlarının para cezasından istisna tutulması mümkün hale getirilmektedir.

Madde 69- Madde ile, yönetmeliklerin çıkarılma süresi ile yetkili makamlar gösterilmiştir.

Madde 70- Madde ile, hizmet gereği ihdas edilmesi istenen kadrolar belirlenmektedir.

Madde 71- Madde ile, yürürlükten kaldırılan hükümler belirtilmektedir.

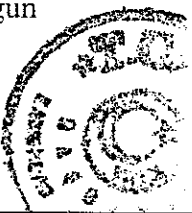
Madde 72- Madde ile; 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 6 ncı maddesinde yapılan değişikliğe uygun olarak düzenleme yapılmaktadır.

Madde 73- Madde ile 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 28 inci maddesine bir fıkra eklenmekte ve illerde il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri, ilçelerde ilçe nüfus müdürlükleri kurulabilmesine imkan tanınmaktadır.

Geçici Madde 1- Madde ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile işlem yürütecek bütün kamu kurum ve kuruluşlarına Kanunun yayımı tarihinden itibaren, iki yıl içinde mevzuatlarını Kanun hükümlerine uygun hale getirerek yürütecekleri işlemlerde kimlik numarasını kullanma zorunluluğu getirilmektedir.

Geçici Madde 2- Madde ile Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren adres bilgilerinin kaydedilmesine ilişkin uygulamaya hazırlık olarak yapılacak iş ve işlemler açıklanmaktadır. Buna göre; ulusal adres veri tabanının alt yapı çalışmalarının Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı bünyesinde yapılarak, veri tabanı kurulacağı ve bu madde de öngörülen iş ve işlemlerin tamamlanmasından sonra Genel Müdürlüğe devredileceği, ayrıca Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne adres ve numaralamaya ilişkin yönetmeliğe uygun olarak il özel idare ve belediyelerin numaralama ve levhalama çalışmalarını takip edeceği öngörülmüştür.

Maddede adres standardının belirtildiği tarihten itibaren en geç sekiz ay içerisinde il özel idaresi ve belediyeler tarafından yerleşim birimlerinin adres bileşenleri, standarda uygun

hale getirilerek numaralama işleminin tamamlanması ve merkezi olarak kurulan ulusal adres veri tabanına bir program amacıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından işlenmesi belirlenmiştir.

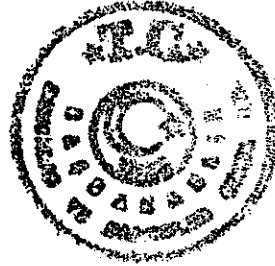
İl özel idareleri ve belediyelerce gerçekleştirilen numaralama ve levhalama çalışmalarının uygunluğunun yerinde tespit edilmesi amacıyla Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından numaralama işlemi tamamlandıktan sonra bir ay içerisinde alan kontrolü yapılarak, kontrol sonuçlarına göre ulusal adres veri tabanındaki bilgilerin güncellenmesinin sağlanacağı ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç onbeş ay içerisinde tamamlanmak üzere Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından alan uygulaması yapılacağı, alan taraması sırasında Türkiye’de ikamet ettikleri tespit edilen yabancılar ile ilgili ayrı bir veri tabanı oluşturulması öngörülmüştür.

Diğer taraftan, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılacak alan çalışması, adres güncelleme işlemleri biten yerleşim yerlerinden başlayarak ve yerleşim yerlerinin özelliklerine göre farklı araçlarının kullanılacağı uygulamalar şeklinde olacağından, süre olarak alan çalışmasının gerektirdiği iş ve işlemlerin ihale süreçleri ve yerleşim yerleri arasındaki uygulama farklılıkları göz önüne alındığında Kanunda öngörülen sürede yetiştirilmesini teminen söz konusu çalışmalar kapsamında muafiyet tanınmıştır.

Geçici Madde 3- Madde, Kanunda öngörülen süre içerisinde ulusal adres veri tabanına bağlanamayan il özel idareleri ve belediyelerin mahalli adres bilgilerini tespit edip güncelliğini takip ederek ulusal adres veri tabanına işlenmek üzere elektronik ortamda ilçe nüfus müdürlüklerine göndermelerini öngörmektedir.

Madde 74- Yürürlük maddesidir.

Madde 75- Yürütme maddesidir.

NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – Bu Kanunun amacı; nüfus hizmetlerinin Devletin ve vatandaşın ihtiyaçlarına cevap verebilecek düzeye ulaştırılmasını, nüfus kayıtlarının düzgün bir şekilde tutulmasını, ülke sathındaki bütün adres bilgilerinin kaydedileceği bir adres veri tabanının kurulması ve Türk vatandaşları ile Türkiye’de ikamet eden yabancıların ikamet adreslerinin nüfus kütüklerine elektronik ortamda tesciline ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve hizmetin etkin ve süratli yürütülmesini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2 – Bu Kanun, nüfus hizmetlerinin düzenlenmesine, yürütülmesine ve geliştirilmesine ilişkin esas ve usul hükümlerini kapsar.

Tanımlar

Madde 3 – Bu Kanunda geçen ;

1. Bakanlık	: İçişleri Bakanlığı,
2. Genel Müdürlük	: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,
3. Kurum	: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,
4. İl müdürlüğü	: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,
5. Nüfus müdürlüğü	: İlçe nüfus müdürlüğünü,
6. Nüfus müdürü	: İlçe nüfus müdürünü,
7. Nüfus hizmetleri	: Nüfus olaylarına ve kişinin nüfusa ve ikamet adresine ilişkin bilgilerinin toplanmasına, nüfus kütüklerine geçirilmesine, korunmasına ve gerektiğinde tasnif edilerek değerlendirilmesine dair iş ve işlemleri,
8. Nüfus olayı	: Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlât edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soybağının düzeltilmesi, gaiplik gibi kişisel durumlarda değişiklik meydana getiren olayı,
9. Nüfus kütüğü	: Aile kütüğü, özel kütük ve yedeklerinden oluşan kayıtların tümünü,
10. Aile kütüğü	: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kâğıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,
11. Yabancılar kütüğü	: Türkiye’de herhangi bir amaçla en az altı ay süreli Yabancılar Ait İkamet Tezkeresi verilen yabancıların kayıtlarının tutulduğu kütüğü,
12. Özel kütük	: Doğum, evlenme, boşanma, ölüm, kayıt düzeltme ve diğer olaylar şeklinde tutulan ve ayrı ayrı tasnif edilen dayanak belgelerinin konulduğu dosyayı,
13. Dayanak belgesi	: Aile kütüğüne işlenen nüfus olaylarının dayanağı olan form, tutanak, mahkeme kararı, noter senedi, doğum veya ölüm raporu gibi resmî belgeler ile bunların yedeklerini,

14. Nüfus kaydı : Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgileri,
15. Aile : Aynı soydan olup, bir aile sıra numarası altında kayıtlı olan kişiler ile onların eş ve çocuklarını,
16. Aile sıra numarası : Ailelerin aile kütüğüne yazılış sırasına göre verilen numarayı,
17. Nüfus kayıt örneği : Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgilerin özetlerini gösterir belgeyi,
18. MERNİS : Merkezi Nüfus İdaresi Sistemini,
19. Merkezî veri tabanı : Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan aile kütüğü kayıtlarını,
20. Kimlik Paylaşımı Sistemi : Genel Müdürlükçe merkezî veri tabanından ayrı olarak elektronik ortamda tutulan, Kimlik Paylaşımı Sisteminden yararlanacak kurumların istifadesine sunulan ve sınırlandırılmış bilgiler ihtiva eden aile kütüğü kayıtlarını,
21. Değerli kâğıtlar : Nüfus cüzdanını, uluslararası aile cüzdanını ve doğumla Türk vatandaşı olup da vatandaşlıktan çıkma izni alanlar ile bunların reşit olmayan çocuklarına verilen belgeyi,
22. Nüfus cüzdanı : Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüklerine kayıtlı bulunduğunu kanıtlayan resmî belgeyi,
23. Uluslararası aile cüzdanı : Bir aileyi oluşturan eş ve çocukların kimlik bilgilerini kapsayan ve uyruğunu kanıtlayan çok dilli resmî belgeyi,
24. Adres bileşenleri : Numaralama işlemlerinde kullanılan unsurlar; posta kodları, il, ilçe, bucak, köy ve mezra isimleri, mahalle, bulvar, cadde, sokak ve bina numarası gibi adres verileri ile tanımlanan coğrafi konum, kişisel ve kurumsal adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan bilgileri,
25. Adres : Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,
26. İkamet adresi : Kişinin ikamet ettiği yeri,
27. Numaralama : Mahalle, semt, meydan, bulvar, cadde, sokak ve bina gibi adres bileşenlerine isim veya numara verilmesi işlemini,
28. Adres beyan formu : Adreslerin bildiriminde kullanılan, şekli ve içeriği Bakanlıkça belirlenen formu,
29. Yapı belgeleri :Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, yanan ve yıkılan yapılar formunu,
30. Ulusal adres veri tabanı :Adres bilgilerinin tutulduğu merkezi veri tabanını,
31. Adres Paylaşımı Sistemi:Ulusal adres veri tabanında tutulan bilgilerin kurumlar ile diğer kişilerce paylaşılması işlemini,

ifade eder.

İKİNCİ KISIM Nüfus Hizmetlerinin Yürütülmesi

BİRİNCİ BÖLÜM Yetkiler

Nüfus hizmetleri

Madde 4- Nüfus hizmetleri, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilâtı ile dış temsilcilikler tarafından yürütülür.

Türkiye’de oturan yabancıların nüfus kayıtları

Madde 5- Türkiye’de herhangi bir amaçla en az altı ay süreli yabancılara mahsus ikâmet tezkeresi alan yabancılar, Genel Müdürlükçe yabancılar kütüğüne kayıt edilir. Bu kütüğe kayıt edilen yabancılar, her türlü nüfus olaylarını nüfus müdürlüklerine beyan etmekle yükümlüdürler. Diplomatik misyon mensupları bu hükmün dışındadır.

5683 sayılı Yabancıların Türkiye’de İkâmet ve Seyahatleri Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Nüfus Kütükleri

Hukukî mahiyeti

Madde 6- Nüfus kütükleri; kişilerin kimliklerinin, ikâmet ettikleri yerin, aile bağlarının, vatandaşlık durumlarının ve şahsî hallerinin belirlenmesi amacıyla ilçe ve aile esasına göre nüfus olaylarının tescil edildiği, daimî olarak saklanması gerekli resmî belgelerdir.

Aile kütüğü ve özel kütüklerde tutulan kayıtlar ile yedekleri ve bunlardan çıkarılan kayıt örnekleri aynı hukukî değere sahiptir. Kayıtlar arasında farklılık olduğu takdirde, aksi sabit oluncaya kadar kayda esas olan dayanak belgesi geçerlidir.

Nüfus kütüklerinin tutulması

Madde 7- Nüfus olayları, iletişim ağı kullanılarak nüfus müdürlüklerindeki aile kütüklerine ve merkezî veri tabanına tescil edilir.

Bakanlık, doğal afet ve olağanüstü hallere karşı kesintisiz olarak hizmet verilmesini sağlamak amacıyla, merkezî veri tabanının yedeğinin farklı bir yerde tutulmasını sağlar.

Kâğıt ortamındaki aile kütüklerinin her sayfasına cilt ve sayfa sıra numaraları konur. Kütüğün sonuna kaç sayfadan ibaret olduğu yazılır. Sayfa birleşim yerleri aslıye hukuk mahkemesince mühürlenerek sonu onaylanır. Onaysız aile kütüğündeki bilgilerin doğruluğu Genel Müdürlükçe teyit edilmedikçe hukuken geçerli değildir.

Nüfus kütüklerinin tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, mevzuat ve sistemdeki gelişmelere bağlı olarak değiştirmeye ve kâğıt ortamında tutulan aile kütüklerini uygulamadan kaldırmaya Bakanlık yetkilidir.

Aile kütüklerinde bulunması gereken kişisel bilgiler

Madde 8- Her mahalle veya köy için ayrı aile kütüğü tutulur. Aile kütüklerinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

- Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,
- Kayıtlı bulunduğu il, ilçe, köy veya mahalle adı ile cilt, aile ve birey sıra numarası,
- Kişinin adı ve soyadı, cinsiyeti, baba ve ana adı ile soyadları, evli kadınların önceki soyadları,
- Doğum yeri ile gün, ay ve yıl olarak doğum tarihi ve kütüğe kayıt tarihi,
- Evlenme, boşanma, soybağının kurulması veya reddi, ölüm, vatandaşlığın kazanılması veya kaybedilmesi gibi kişisel durumda meydana gelen değişiklik veya yetkili makamlarca yapılan düzeltmeler,

- f) Dini,
- g) Medenî hali,
- h) İkamet adresi,
- i) Fotoğrafi.

(a), (h) ve (i) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur.

Türkiye’de aile kütüğü bulunmayan ve yabancı ülkelerde oturan vatandaşlar Bakanlığın göstereceği bir nüfus müdürlüğünde açılacak aile kütüğüne kaydedilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nüfus Kayıtlarının Özellikleri

Gizlilik

Madde 9- Nüfus kayıtları ve bu kayıtların tutulmasına dayanak olan belgeler gizlidir. Bunlar, yetkili ve sorumlu memurlar ile teftiş ve denetim yetkisi olanlar dışında kimse tarafından görülüp incelenemez. Mahkemeler bu hükmün dışındadır.

Nüfus kayıtlarına bu bilgileri işleyen memurlar ve Kimlik Paylaşımı Sistemi kapsamında nüfus kayıtlarından faydalanan diğer görevliler de bu gizliliğe uymak zorundadırlar. Bu yükümlülük, kamu görevlilerinin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

Resmi işlemlerde esas alınması

Madde 10- Kurumlarda kişiyle ilgili olarak yapılan işlemlerde nüfus kayıtları esas alınır. Kayıtlar arasında farklılık olması halinde nüfus kayıtlarında değişiklik yapılmaz, usulüne göre diğer kayıtlar düzeltilir.

Kaydın kapatılması ve yeniden açılması

Madde 11- Nüfus kaydının kapatılması, ölüm, gaiplik, Türk vatandaşlığının kaybı, evlenme, boşanma, evlât edinilme, soybağının düzeltilmesi veya reddi gibi olaylar nedeniyle bir kaydın üzerinde işlem yapılamaz hale getirilmesidir.

Kaydın kapatılmasına ilişkin sebep ortadan kalktığında veya kaydın yeniden açılmasını gerektirecek yeni bir sebep ortaya çıktığında kayıt yeniden açılır. Kaydın açılmasından sonra kişisel durumda meydana gelmiş olan olaylar kişinin kaydına işlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Nüfus Kütüklerinin Tutulmasına İlişkin Esaslar

Tescil mecburiyeti

Madde 12- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her kişi yurt içinde nüfus müdürlüğüne, yurt dışında dış temsilciliğe müracaatla kendisini nüfus kütüklerine yazdırmaya ve nüfus cüzdanı almaya mecburdur. Ergin olmayanların nüfus olaylarını yazdırıp nüfus cüzdanlarını almaya velî, vasî veya kayyımları, bunların bulunmaması halinde, çocukları yanlarında bulunduranlar ile 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun yetkili kıldığı kuruluş yetkilileri görevlidirler.

Türk vatandaşlığını sonradan kazanmış olanlar da vatandaşlığı kazandıkları tarihten itibaren nüfus kütüğüne geçirilir.

Tescilde dayanak belgesi zorunluluğu

Madde 13- Nüfus kütüklerine düşülen kişisel durumla ilgili her kayıt ve açıklamanın bu Kanuna göre yetkili kılınmış görevlilerce, usulüne ve örneğine uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayandırılması zorunludur.

Nüfus olaylarını tescil eden memurlar tarafından her işlem sonunda dayanak belgeleri aile kütüklerine işlendikten sonra imzalanır ve bir nüshası arşivlenmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilecek olan ilgili özel kütüğe konulur.

Tescil

Madde 14- Yetkili kişi ve kuruluşlarca bildirilen nüfus olaylarına ilişkin belge ve tutanaklar bu Kanun hükümlerine göre tescil edilir. Bakanlık her türlü nüfus işlemlerinde elektronik imza kullanılmasına karar vermeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ KISIM **Nüfus Olayları**

BİRİNCİ BÖLÜM **Doğum**

Bildirim yükümlülüğü ve süresi

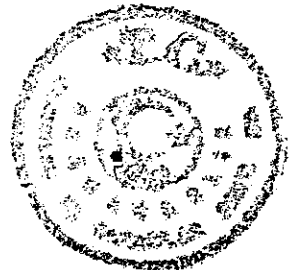
Madde 15- Sağ olarak dünyaya gelen her çocuğun, doğumdan itibaren Türkiye'de otuz gün içinde nüfus müdürlüğüne, yurt dışında ise altmış gün içinde dış temsilciliğe bildirilmesi zorunludur.

Bildirim; velî, vasî, kayyım, bunların bulunmaması halinde, küçüğün büyük ana, büyük baba veya ergin kardeşleri ya da küçüğü yanında bulunduranlar tarafından, doğumu gösteren resmî belgeye dayanarak yapılabileceği gibi sözlü beyana dayalı olarak da yapılabilir.

Yurt dışındaki doğum bildirimleri, yabancı makamlardan alınmış resmî belge veya raporun dış temsilciliğe verilmesi veya çocuğa konulan adın belirtildiği dilekçe ve ana ile babanın tam kimlik bilgileri ile nüfusta kayıtlı oldukları yeri gösteren belgelerle birlikte dış temsilciliğe gönderilmesi suretiyle de yapılabilir. Dış temsilcilik bildirim tarihi olarak evrakın postaya verildiği tarihi esas alarak düzenleyeceği doğum tutanağını nüfus müdürlüklerine göndermekle yükümlüdür.

Doğumla ilgili yapılan bildirimler nüfus müdürlüklerince doğum tutanağına geçirilir.

İlgilinin herhangi bir belge ibraz edememesi halinde sözlü beyanı esas alınarak bildirim tutanaklara geçirilir ve doğum tutanakları bildirim yapan ile görevliler tarafından imzalanır.

Ölü doğan çocuklar aile kütüğüne yazılmaz. Bir doğumda birden ziyade doğan çocuklar doğuş sırasıyla yazılırlar.

Süresi içinde bildirilmeyen doğumlar

Madde 16- Bu Kanunun 15 inci maddesinde belirtilen süreyi geçirdikten sonra bildirilen altı yaşını bitirmemiş olan çocukların doğum tarihinin tespitinde beyan esas alınır. Çocuk altı yaşını doldurmuş ise nüfus müdürlüğüne getirilerek resmî sağlık kuruluşunca yaşının tespit edilmesi sağlanır. Doğuma ait resmî belge ibraz edilmesi halinde, yaş tespitine gerek kalmaz.

Nüfus müdürlüklerinin yetkisi

Madde 17- Nüfus müdürlükleri; süresi içerisinde bildirilmemiş çocukların veya nüfusa tescil edilmemiş erginlerin varlığını haber aldıkları takdirde; erginlerin kendilerini, küçüklerin velî, vasî veya kayyımlarını, bunların bulunmaması halinde; büyük ana, büyük baba veya kardeşlerini ya da çocukları yanlarında bulunduranları veya muhtarları beyana davet etmeye yetkilidirler. İlgililer de bu davet üzerine otuz gün içinde nüfus müdürlüklerine başvurmak ve beyanda bulunmakla görevlidir.

Verilen süre içerisinde bildirim yapılmaması halinde nüfus müdürlüklerinin göstereceği lüzum üzerine kolluk kuvvetlerince bunların ihzaren celbi için gereken işlem yapılarak çocuğun aile kütüklerine tescili sağlanır.

Bildirimle yükümlü diğer görevliler

Madde 18- 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun yetkili kıldığı kuruluş yetkilileri, yetiştirme yurtları, bakım evleri ve benzeri yerlerin sorumluları ile kişiler yanlarında çalıştırdıkları veya barındırdıkları küçük veya erginlerin nüfus cüzdanlarını kontrol etmek, aile kütüklerine kayıtlı olmayanların tescillerini sağlamak için nüfus müdürlüklerine beyanda bulunmak ve gerekli işlemleri yaptırmakla görevlidirler.

Kolluk görevlileri; kimlik kontrolleri veya herhangi bir işlem nedeniyle kimliğini ispat edemeyenlerle, nüfusta kayıtlı olmadığını tespit ettikleri kişileri, haklarında gerekli işlemleri yaptıktan sonra düzenleyecekleri evrak ile birlikte o yerdeki nüfus müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler.

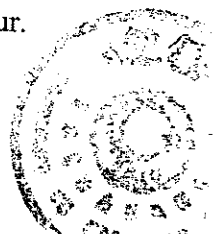
Okul müdürleri; okula kayıt için başvuran çocuklardan nüfusa kayıtlı olmayanların kimliklerine ilişkin bilgiler ile baba, ana, vasî veya kayyımlarının kimliklerini ve adreslerini o yerin nüfus müdürlüğüne bildirmekle görevlidirler.

Kamu veya özel kurum sorumluları iş verecekleri kişilerden nüfus cüzdanı istemekle, nüfusta kayıtlı olmadıklarını anladıkları kişilerin kimlik ve adreslerini nüfus müdürlüklerine bildirmekle mükelleftirler.

Bulunmuş çocuklar ve zihinsel özürlü kişiler

Madde 19- Yaşının küçüklüğü nedeniyle kendisini ifade edemeyen bulunmuş çocukların nüfus kütüklerine kaydedilmesi, kolluk görevlileri veya ilgili kurumların bu durumu belirten tutanaklarına veya ilgililerin beyanlarına dayanılarak bulundukları yerin nüfus müdürlüğüne yapılır.

Zihinsel özürlü olup da bulunmuş onsekiz yaşından büyük kişileri, mahkemece tayin edilecek olan kayyımları bildirmekle yükümlüdür. Bildirimin tam teşekküllü devlet hastahanesinden alınacak sağlık kurulu raporu ile nüfus müdürlüğüne yapılması zorunludur.

Bu kişiler hakkında düzenlenen tutanaklarda doğum tarihi, adı ve soyadı ile ana ve baba adı belirtilmemiş ise; nüfus müdürlüğünce ad ve soyad ile ana ve baba adı verilir. Doğum tarihi belirlenmemişse resmî sağlık kuruluşunca tespit edilmesi sağlanır.

Türk vatandaşlığını kazananlar

Madde 20- Kanun gereğince Türk vatandaşlığını kazananlar yetkili makam veya kurulların kararı üzerine bildirim formlarına ya da vatandaşlık bildirgelerine uygun olarak aile kütüğüne tescil edilirler.

Yabancıların nüfus olayları

Madde 21- Bu Kanunun 5 inci maddesi kapsamı dışında kalan yabancıların Türkiye’de meydana gelen nüfus olaylarına ilişkin olarak nüfus müdürlüklerine yapılan başvuruları üzerine ilgili olay formları düzenlenir ve bir örneği kendilerine verilir. Bu formlar özel bir dosyada saklanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Evlenme

Evlendirme yetkisi

Madde 22-Bakanlık, evlendirme işlemlerinin nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinin bütünlüğü içerisinde yürütülmesi için gereken her türlü tedbiri alır ve uygular.

Evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. Bakanlık, il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine, nüfus müdürlüklerine ve dış temsilciliklere evlendirme memurluğu yetkisi ve görevi verebilir. Eşlerden birinin yabancı olması halinde evlendirmeye, il ve ilçe belediye evlendirme memurlukları ile nüfus müdürleri yetkilidir.

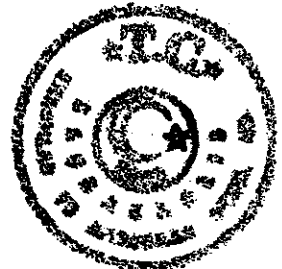
Evlenmenin bildirilmesi ve tescili

Madde 23- 22 nci madde uyarınca evlendirme işlemini yapanlar; evlenme sözleşmesinin yapılmasından itibaren on gün içinde düzenlenecek evlenme bildirimini nüfus müdürlüğüne göndermekle, nüfus müdürlüğü de tescil etmekle yükümlüdür.

Evlenen kadının kaydı kocasının hanesine taşınır. Kocasını ölen kadın yeniden evlenmedikçe ölen kocasının aile kütüğünde kalır. Ancak dilerse babasının kütüğüne dönebilir.

Dış temsilciliklerce yapılan evlenmeler, evlenme sözleşmesinin yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde nüfus müdürlüklerine bildirilir.

Mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenîsinin yürürlüğe girdiği 14/10/1926 tarihinden önce eski hükümlere göre yapıp da halen nüfus kütüklerine tescil edilmemiş olan evlenmeler ilgililerin mahkemeden karar almaları suretiyle aile kütüğüne tescil edilir.

Yurt dışında yapılan evlendirmeler

Madde 24- Yurt dışında yabancı yetkili makamlar önünde Türk vatandaşlarının yaptığı evlenmeler, 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu hükümlerine uygun olmak ve butlanla batıl olmayı gerektiren bir sebep bulunmamak kaydıyla geçerlidir. Bu evliliklerin koca, kocanın yabancı olması halinde kadın tarafından en geç otuz gün içerisinde evlenmeyi yapan yabancı makamdan alınmış belgenin o yerdeki dış temsilciliğe verilmesi veya dış temsilciliğe gönderilmesi suretiyle yapılır. Beyanı alan dış temsilcilik evlenme bildirimini usulüne göre düzenleyerek nüfus müdürlüklerine göndermekle yükümlüdür.

O yerde dış temsilcilik bulunmadığı veya dış temsilciliğe bildirimde bulunulamadığı takdirde, evlenme bildirimi; yabancı makamlardan alınan evlenme belgesinin Türkçeye çevrilip usulüne göre onaylanmış ve Dışişleri Bakanlığınca tasdik edilmiş olması şartıyla yurt içinde nüfus müdürlüğüne verilmek suretiyle de yapılabilir. Bu belgeye dayanılarak düzenlenecek evlenme bildirimi ile kütüğe tescil işlemi yapılır.

Evlenmekle Türk vatandaşlığını kazananların tescili

Madde 25- Evlenmekle Türk vatandaşlığını kazanan kadın kocası hanesine tescil edilir. Bu şekilde aile kütüklerine tescil edilen kadının ölüm dışında evliliğinin sona ermesi halinde kaydı, kayıtlı bulunduğu kütüğün sonuna taşınır.

Evlenmekle Türk vatandaşlığını kazanan erkek karısının evlenmekle kaydının taşındığı haneye tescil edilir. Evliliğin ölüm dışında sona ermesi halinde kadının kaydı evlenmeden önce kayıtlı bulunduğu haneye taşınır, erkeğin kaydı ise kayıtlı bulunduğu hanede kalır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Boşanma ve Evliliğin İptali

Boşanma veya evliliğin iptali kararlarının hükmü

Madde 26- Boşanma veya evliliğin iptaline ilişkin kararlar kesinleştikleri tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Boşanma veya evliliğin iptali kararlarında bulunması gerekli hususlar

Madde 27- Boşanma veya evliliğin iptaline ilişkin kararlarda aşağıdaki bilgilere yer verilmesi zorunludur:

- a) Tarafların Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, baba ve ana adları ile kadının evlenmeden önceki soyadı ve aile kütüğünde kayıtlı olduğu yer bilgileri,
- b) Evlilik içinde doğmuş çocuklar ve bunların kimlik bilgileri,
- c) Karara ait usul mevzuatının öngördüğü diğer esas ve usule ait hükümler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tanıma ve Evlât Edinme

Tanıma işlemi

Madde 28- Tanıma; babanın yazılı başvurusu üzerine mahkemede yapılmışsa mahkeme yazı işleri müdürü tarafından, notere başvurusu üzerine düzenlenen senetle yapılmışsa noter tarafından, tanımanın yapıldığı tarihten itibaren on gün içinde nüfus müdürlüğüne bildirilir.

Tanınanın babanın vasiyetnamesindeki beyanla yapılması durumunda nüfus müdürlüğüne bildirim, vasiyetnameyi açan hakim tarafından yapılır.

Nüfus memuruna yapılan tanıma beyanı ise doğrudan aile kütüklerine tescil edilir.

Tanınan çocuklar babalarının hanesine baba adı ve soyadı ile analarının kimlik ve kayıtlı olduğu yer bilgileri belirtilmek suretiyle tescil edilir.

Yurt dışında yapılan tanıma işlemlerine ait bildirimler dış temsilciliklere veya Türkçeye tercüme edilip, onaylanmış olmak kaydıyla yurt içinde nüfus müdürlüklerine yapılabilir.

Evlât edinme işlemi

Madde 29- Evlât edinme kararı mahkeme yazı işleri müdürü tarafından on gün içinde o yerin nüfus müdürlüğüne bildirilir. Evlât edinme olayı aile kütüklerine tescil edilir ve evlât edinilenin kaydı evlât edinenin aile kütüğüne taşınır.

Yurt dışında yapılan evlât edinme işlemleri

Madde 30- Yurt dışında yabancı yetkili makamlar önünde yapılan evlât edinme işlemleri aslî şartlar bakımından Türk mevzuatına uygun olmak şartıyla Türkiye’de de geçerlidir.

Evlât edinme olaylarına ilişkin yabancı adli veya idari makamlarca verilen ve o ülkenin hukukuna göre kesinleşmiş olan veya kesin hüküm gibi sonuç doğuran karar ve belgelerin Türkiye’de icra olunabilmesi, yetkili Türk mahkemesi tarafından tenfiz veya tanıma kararı verilmesine bağlıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ölüm ve Gaiplik

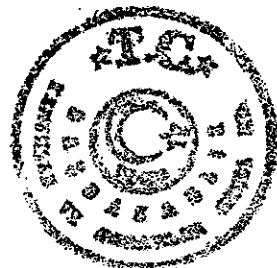
Bildirim süresi ve yükümlü olanlar

Madde 31- Ölüm olayını;

- a) Şehir ve kasabalarda 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu gereğince defin ruhsatı vermeye yetkili olanlar,
- b) Köylerde, varsa resmî tabip veya sağlık kuruluşu yetkilileri, yoksa köy muhtarları,
- c) Hastane ve bakım evi gibi sağlık kurumlarında kurum amirlikleri,
- d) Askeri birliklerde tabipler veya iç hizmet mevzuatına göre kıta komutanlıklarınca görevlendirilmiş olanlar ve askerlik şubeleri,
- e) Doğal afetlerde mülkî idare amirlerince görevlendirilecek memurlar,
- f) Adli olaylarda ve kazalarda ilgili Cumhuriyet savcılıkları,

olayın meydana geldiği tarihten itibaren, dış temsilcilikler ise olaydan haberdar oldukları tarihten itibaren, on gün içerisinde Genel Müdürlüğe ya da nüfus müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler.

Kanuni süre geçtikten sonra nüfus müdürlüklerine gelen ölümlere ait tutanaklar resmî sağlık kurumları kayıtlarına veya diğer resmi belgelere dayanılarak düzenlenmiş ise, nüfus müdürlüklerince kabul edilip işleme alınır.

Yurt içinde meydana gelen ölümlerde, ölüm nerede meydana gelmişse o yerin nüfus müdürlüğüne, ölüm yerinin tespit edilememesi halinde ceset nerede bulunmuşsa o yerin, ölüm bir taşıt içinde olmuşsa bu taşıttan çıkarıldığı yerin nüfus müdürlüğüne bildirilir.

Ölenin kaydı yok ise yapılacak soruşturma sonunda Türk vatandaşlığı ve ailesi tespit edildiği takdirde doğum tutanağı düzenlenerek aile kütüğüne önce doğum, sonra ölüm olayı işlenir.

Ölüm karinesi

Madde 32- Bir kimsenin gemi batması, uçak kazası, yangın, patlama veya savaş gibi herhangi bir nedenle ölümüne muhakkak nazarıyla bakılabilecek haller içinde kaybolduğu ve cesedi de bulunamadığı takdirde müracaat edilen yerin mülkî idare amirinin emri ile ölüm tutanağı düzenlenerek ölüm olayı işlenir.

Bu madde uyarınca işlem yapılabilmesi için ölüm karinesi bulunan kişinin alt veya üst soyundan bir kişinin ya da kardeşlerinin, bunlar yoksa mirasçılarının dilekçe ile başvurarak olayı belgelendirmeleri ya da yetkili makamların durumu resmi bir yazı ile nüfus müdürlüğüne bildirmeleri gereklidir.

Dilekçeye ekli belgeler ve gerektiğinde nüfus müdürlüğüne yaptırılacak soruşturma olayın doğruluğunu ve öldüğü iddia edilen kişinin de olayın meydana geldiği sırada orada bulunduğunu kanıtlamaya yeterli görülürse mülkî idare amirinin emri ile ölüm kaydı düşülür.

Ölü olduğu halde aile kütüklerinde sağ görünenler

Madde 33- Ölmüş olduğu halde aile kütüklerinde sağ görülenlere ait ölüm tutanakları, ölüm olayını gösterir belge ile başvurulması halinde nüfus müdürlüklerince düzenlenir ve gerekli işlem yapılır. Herhangi bir belge ibraz edilememesi durumunda ölüm beyanının doğruluğu nüfus müdürlüklerince tahkik ettirildikten sonra düzenlenecek ölüm tutanağı, mülkî idare amirinin emri ile işleme konulur.

Gaiplik işlemi

Madde 34- Gaiplik kararları mahkemelerce on gün içinde o yerin nüfus müdürlüğüne bildirilir ve nüfus memurlarınca aile kütüklerine tescil edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kayıt Düzeltmeleri

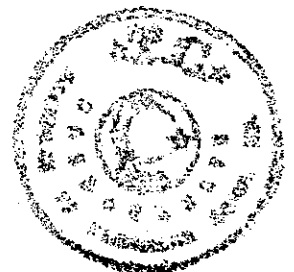
BİRİNCİ BÖLÜM

Nüfus Kaydının Düzeltilmesine İlişkin Esaslar

Kayıt düzeltilmesi

Madde 35- Kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydı düzeltilemez ve kayıtların anlamını ve taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhler konulamaz. Ancak olayların aile kütüklerine tescili esnasında yapılan maddî hatalar nüfus müdürlüğüne dayanak belgesine uygun olarak düzeltilir.

Aile kütüklerindeki din bilgisine ilişkin talepler, kişinin yazılı beyanına uygun olarak tescil edilir, değiştirilir, boş bırakılır veya silinir.

Nüfus davaları

Madde 36- Mahkeme kararı ile yapılan kayıt düzeltmelerinde aşağıdaki usullere uyulur:

a)Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmî dairenin göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcıları tarafından ikâmet edilen yerin görevli asliye hukuk mahkemesinde açılır. Kayıt düzeltme davaları Cumhuriyet savcısı ve nüfus müdürü veya görevlendireceği nüfus memuru huzuru ile görülür ve karara bağlanır.

b)Aynı konuya ilişkin olarak nüfus kaydının düzeltilmesi davası ancak bir kere açılabilir. Ad değişikliği halinde, nüfus müdürlüğü bu kişinin çocuklarının baba veya ana adına ilişkin kaydı, soyadı değişikliğinde ise eş ve ergin olmayan çocukların soyadını da düzeltir.

c)Tespit davaları, kaydın iptali veya düzeltilmesi için açılacak davalara karine teşkil eder.

Kişilerin başkasına ait kaydı kullandıklarına ilişkin başvurular Bakanlıkça incelenip sonuçlandırılır.

Nüfus müdürlüklerinin yetkisi

Madde 37- Genel Müdürlük ve nüfus müdürlükleri, mahkemece verilen kararlar hakkında her türlü kanun yoluna başvurmaya yetkilidir.

Genel Müdürlük ve nüfus müdürlükleri kanuni harç ve her türlü mahkeme masraflarından muaftır. Mahkemeler bu sebeple nüfus müdürlüklerinin başvurularını reddedemez.

İKİNCİ BÖLÜM

Maddî Hatalar ve Nüfus Kaydının İptali

Maddî hatalar

Madde 38- Bu Kanunun 8 inci maddesinde sayılan aile kütüklerine tescil edilmesi gereken bilgilerden; dayanak belgesinde bulunduğu halde nüfus kütüklerine hatalı veya eksik olarak tescil edilen ya da hiç yazılmayan bilgiler veya mükerrer kayıtlar maddi hata kapsamında değerlendirilir. Bu tür maddî hatalar Genel Müdürlükçe ya da nüfus müdürlükleri tarafından düzeltilir veya tamamlanır.

İkâmet adresinin tamamlanması ise kendi usulüne tâbidir.

Tarihlerde düzeltme ve tamamlama yetkisi

Madde 39- Genel Müdürlük, nüfus kayıtlarına göre vatandaşların hicrî veya rumî tarihle yazılmış nüfus olaylarının tarihlerini miladî yıla çevirerek aile kütüklerine geçirmeye, doğum tarihlerinin ay ve günü belli olmayanların da eksikliklerini tamamlamaya yetkilidir.

Doğum tarihlerinde doğum yılı yazılıp, doğum ayı ve günü yazılmamış olanların yaşlarının hesaplanmasında doğduğu yılın temmuz ayının birinci günü, ayı yazılıp da günü belli olmayanlar için de o ayın birinci günü başlangıç olarak alınır. Eski kayıtlar için on üç günlük takvim farkı saklıdır.

Nüfus kaydının iptali

Madde 40- Usulüne göre düzenlenmemiş bir belgeye dayanılarak tesis edilmiş nüfus kayıtları Genel Müdürlüğün ya da nüfus müdürlüklerinin göstereceği lüzum üzerine mahkemece verilecek kararla iptal edilir. Nüfus kütüğüne düşülmüş olan şerh ve açıklamaların iptal edilmesi de aynı usule tabidir.

BEŞİNCİ KISIM

Nüfus ve Uluslararası Aile Cüzdanları

Düzenlenmesi ve dağıtılması

Madde 41- Nüfus cüzdanının kapsamı, şekli, ebadı ile yürürlük, değiştirme ve geçerlilik tarihlerini belirlemeye, taklit, tahrif ve sahtecilikten korumak maksadıyla nüfus cüzdanı üzerine konulacak güvenlik unsurlarını, basım ve vatandaşa teslimat aşamasında uygulanacak sistem ve teknolojiyi, nüfus cüzdanının kaybı ve değiştirilmesi halinde yapılacak işlemleri tespit etmeye Bakanlık yetkilidir.

Nüfus ve uluslararası aile cüzdanları, Bakanlıkça tespit edilen şekli, ebat ve örneğine uygun olarak Maliye Bakanlığınca bastırılır ve nüfus müdürlüklerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere muhasebe yetkililerine, dış temsilciliklerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere de Dışişleri Bakanlığına gönderilir.

Muhasebe yetkilisince nüfus müdürlüklerinin ihtiyacı göz önünde tutularak, kadın ve erkek nüfus cüzdanlarının her biri ile uluslararası aile cüzdanlarının en fazla üçbiner adedinin, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçbiner adetlik partiler halinde peşin para karşılığında verilir. Doğum bildirimlerinin kanunî süresi içinde yapılması halinde düzenlenecek nüfus cüzdanlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz. Hatalı yazım nedeniyle iade edilen nüfus ve aile cüzdanları değerli kâğıt bedelinden düşülür.

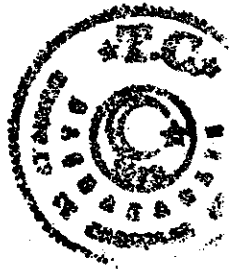
Nüfus ve uluslararası aile cüzdanlarının satış bedeli Bakanlığın görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit edilir. Yurt dışında dağıtımı yapılacak nüfus ve aile cüzdanlarının satış bedeli ise Bakanlık ile Dışişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte tespit edilir. Cüzdanların satış bedeli, verildiği ülkede konsolosluk hasılatının tahsil edildiği para birimi üzerinden dış temsilcilikçe tahsil edilir.

Nüfus cüzdanı, yurt içinde ilçe nüfus müdürlüklerince ve yurt dışında dış temsilciliklerce kişilerin kendilerine, ergin olmayanların velî, vasî veya resmî vekillik belgesi ibraz edenler ile bu Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen, beyanla yükümlü kişilere Bakanlıkça tespit edilecek usuller çerçevesinde verilir.

Evlenen her çifte evlendirme işlemi ile görevli memurca uluslararası aile cüzdanı verilir. Evli olduğu halde uluslararası aile cüzdanı almamış olanlara ise istekleri üzerine nüfus müdürlüklerince verilir. Eşlerden biri, kendilerinin veya aile fertlerinin kişisel durumlarında meydana gelen değişiklikleri bu cüzdana işletmekle, nüfus müdürlükleri de işlemek ve gerekli açıklamaları yapmakla görevlidirler.

Genel Müdürlük ile başkonsolosluklar, nüfus ve aile cüzdanları bedeli açısından 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Nüfus cüzdanlarına bu Kanunda öngörülenler dışında kayıt ve işaret konulamaz. Bu cüzdanlar hiçbir kişi, kurum tarafından alıkonulamaz. Ancak, ihtiyaç duyulan hallerde kurumlar bir suretini saklayabilir.

Cüzdan talep belgesi

Madde 42-Nüfus ve aile cüzdanlarının verilebilmesi için şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen ve bastırılan cüzdan talep belgeleri kullanılır. Doğum tutanaklarına dayanılarak nüfus cüzdanı düzenlemesinde talep belgesi aranmaz.

Cüzdan talep belgelerini uygulamaya koymaya veya kaldırmaya ve saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

ALTINCI KISIM

Nüfus Kayıtlarındaki Bilgilerin Verilmesi

Nüfus kayıt örneği verilmesi

Madde 43- Kişinin aile kütüğündeki kaydının çıkarılması ve aslına uygunluğunun nüfus müdürlüğünce onanması ile elde edilen nüfus kayıt örnekleri, aksi ispat edilene kadar geçerlidir. Nüfus kayıt örneği, istenme nedeni ve hangi amaçla kullanılacağı belirtilmediği yazılı istek olmadan verilemez. Ancak kişinin kimliğini kanıtlayan resmî bir belge ile şahsen başvurması halinde yazılı müracaat aranmaz. Nüfus kayıt örneklerinde, bunları istemeye yetkili olanlar tarafından açıkça ve gerekçeli olarak istenmediği takdirde, kimlik bilgileri dışında kişisel bilgilere yer verilmez. Bu belgeler üzerinde silinti ve kazıntı yapılamaz.

Düzenlendikleri tarihten itibaren otuz gün içinde kullanılmayan nüfus kayıt örnekleri geçerliliğini kaybeder. Nüfus kayıt örneğinin kullanılacağı alanlara göre Bakanlık bu süreyi kısaltmaya yetkilidir.

Nüfus kayıt örneğini almaya yetkili olanlar

Madde 44- Nüfus kayıt örneklerini;

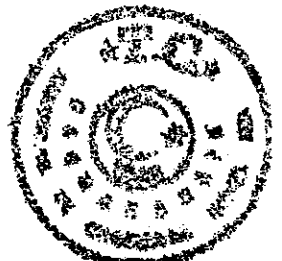
- a) Bakanlık,
- b) Dış temsilcilikler,
- c) Asker alma işlemleri için Milli Savunma Bakanlığı,
- d) Adli makamlar,
- e) Adli işlemlerle sınırlı olmak üzere kolluk kuruluşları,
- f) Evlenme işlemleri için evlendirme işlemini yapmaya yetkili olanlar,
- g) Ölüm işlemleri için resmi sağlık kuruluşları,
- h) Kaydın sahipleri veya bunların eşleri ile velî, vasî, alt ve üst soyları ya da bu kişilere ait vekillik belgesini ibraz edenler,

nüfus müdürlüklerinden doğrudan almaya yetkilidirler.

Birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan kurumlar, yazılı olarak başvurmak ve istem nedenini açıkça belirtmek suretiyle Bakanlık veya mülkî idare amirinin emri ile nüfus kayıt örneğini alabilirler. Bakanlık bu madde hükümlerini işletmek üzere Kimlik Paylaşımı Sistemi kurar.

Birinci fıkranın (h) bendinde sayılanlara nüfus kayıt örneği ile adres bilgisinin verilmesi kişinin rızasına bağlıdır.

Birinci fıkranın (h) bendinde sayılan kişiler dışında kalan üçüncü şahıslar medenî hal bilgisi dışında bir kişinin nüfus kaydına ilişkin örnek veya bilgi alamazlar.

Kimlik ve Adres Paylaşımı Sistemlerinin kullanılması

Madde 45- Bakanlık, Kimlik Paylaşımı Sistemi ve Adres Paylaşımı Sistemi veri tabanlarında tutulan bilgileri bu Kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde kurumlar ile diğer kişilerin hizmetine açabilir. İkamet adresi bilgileri ancak kurumların paylaşımına açılabilir.

Kimlik Paylaşımı Sistemi veri tabanındaki bilgilerin tamamı veya bir kısmı toplu halde hiçbir kuruma veya diğer kişilere verilemez. Kurumlar ve diğer kişiler kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece kayıtlarını tuttukları kişilerin bilgilerini alabilirler.

Kurumlar aldıkları bilgileri tanımlanmış hizmetlerin yerine getirilmesi dışında başka hiçbir amaçla kullanamaz; ilgilisi veya bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilenler dışında kimseye veremez. Sistemin bütün aşamalarında görev yapan yetkililer de bu kurallara uymakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, kamu görevlilerinin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

Genel Müdürlükten alınan bilgilerin iş ve işlemlerde kullanılmasının hukukî sonuçları bilgiyi alan kurumun sorumluluğundadır.

Bu Kanun ile kurulacak veri tabanlarının istatistik amaçlı kullanımında 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu hükümleri uygulanır.

YEDİNCİ KISIM

Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası

Kimlik numarası

Madde 46- Kimlik numarası, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının nüfus kayıtları arasında bağ kurmak, kişilerin kaydına ulaşmak ve kamu kuruluşlarında tutulan kayıtlar arasında ilişki sağlamak amacını taşıyan bir numara sistemidir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kişiye bir defa verilir ve değiştirilemez.

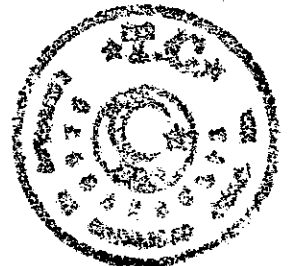
Türkiye’de kaydı tutulan yabancılara da Bakanlığın tespit edeceği esaslar içerisinde bir kimlik numarası verilir.

Kullanımı

Madde 47- Kişiler adına düzenlenecek olan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, ehliyet, pasaport gibi bütün tanıtıcı belgelerde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yer alır.

Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kurumlar ile diğer kişilerin her türlü işlem ve kayıtlarında esas alınır.

Kimlik numarasının uygulanmasında ortaya çıkan sorunlar ile tereddüt edilen hususlarda Genel Müdürlüğün görüşü alınır.

SEKİZİNCİ KISIM

Adres Kayıt Sistemi

Adres bilgilerinin tutulması ve adres standardı

Madde 48 – Adres ve ikamete ait bilgilerin tutulmasına ilişkin politikanın oluşturulması, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, idari birimlere göre genel uygulamaya geçiş tarihlerinin tespit edilmesi, ulusal adres veri tabanı ile MERNİS veri tabanının ilişkilendirilmesi ve adres bilgilerinin paylaşılmasına ilişkin işlemler Bakanlıkça yürütülür. Bakanlığın nüfus kütüklerindeki adres kayıtlarını tamamlamak maksadıyla işbirliği talebi kurumlarca karşılanır.

Adres standardı, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün takip ve sorumluluğunda; Genel Müdürlük, Türkiye İstatistik Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü ve ilgili diğer kuruluşlarca ortaklaşa belirlenir. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tespit edilen standardın il özel idaresi ve belediyelere bildirilmesinden sorumludur. Kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler adres ile ilgili iş ve işlemlerinde adres standardına uymak zorundadır.

Bakanlık, adrese ilişkin her türlü bilgiyi kurumlardan istemeye yetkilidir. Kurumlar söz konusu isteğe yirmi gün içinde cevap vermekle yükümlüdür.

Adres bilgisi ve güncellenmesi

Madde 49 – İl özel idaresi ve belediyeler sorumluluk alanlarındaki adres bileşenlerini adres standardına uygun olarak tanımlayıp bunlara değiştirilemeyecek sabit tanıtım numarası vererek mahallindeki bütün adresleri kapsayacak şekilde adres bilgilerini oluşturmakla yükümlüdür. Herhangi bir sebeple sabit tanıtım numarası dışında adres bileşenlerinde yapılan değişiklikler de il özel idaresi ve belediyelerce takip edilerek ulusal adres veri tabanına işlenir.

Ulusal adres veri tabanı Genel Müdürlükte tutulur. Genel Müdürlük, ulusal adres veri tabanındaki ikamet adresi bilgilerini nüfus kütüklerindeki kişi kayıtları ile ilişkilendirerek elektronik ortamda, yedekleme sistemleri ile birlikte güncel olarak tutar.

Yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının adres kayıtları yaşadıkları ülkenin ve şehrin adı itibarıyla tutulur.

Bildirim yükümlülüğü

Madde 50 – İl özel idareleri ve belediyeler bu Kanun uyarınca belirlenen standartlardaki adres bilgileri ile adres oluşumuna alt yapı oluşturan yapı belgelerini, belgelerin oluşturulması ile eş zamanlı olarak ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdür.

İkamet adreslerinin tutulmasında kişilerin yazılı beyanı esas alınır. Bildirim, nüfus müdürlüklerine ve dış temsilciliklerimize adres beyan formuyla yapılır. Aynı konutta ikamet eden ailenin ergin fertleri birbirlerinin yerine adres beyanında bulunabilirler.

Noterden verilen temsil yetkisinin ve bunun kapsamını belirten yazılı belgeyi ibraz edenler kişilerin adresleri ile ilgili beyanda bulunabilirler.

Küçüklerin ve kısıtlıların adresleri veli, vasi, kayyım, bunların bulunmaması halinde, çocuğun büyük ana, büyük baba veya ergin olan kardeşleri ya da çocuğu yanında bulunduranlar tarafından bildirilir.

Huzur evi, yetiştirme yurdu, cezaevi, öğrenci yurdu gibi yerlerde kalanların adreslerinin bildirimleri ilgili kurum yetkililerince, bildirim yapamayacak durumda olan kimsesizlerin bildirimleri ise muhtarlar tarafından yapılır.

Vesayet altındakilerin ikamet adresleri, bağlı bulundukları vesayet makamınca bildirilir.

Adres bildirimi, şahsen veya posta ile yapılabilir.

Bildirim süresi ve güncelliği

Madde 51- 50 nci maddede sayılan adres beyanı ile yükümlü kişi ve kurumlar ikamet adreslerine ilişkin değişiklikleri yirmi gün içinde ilçe nüfus müdürlüklerine bildirmekle yükümlüdür. Ancak ikamet adresine dayalı hizmet almak üzere herhangi bir resmi kuruma yapılan müracaatlarda adres değişikliğine ilişkin beyan, ilgilisi tarafından adres beyan formuna işlenerek nüfus müdürlüğüne gönderilmek üzere ilgili kuruma teslim edilebilir. Bu beyan formları ilgili kurumlarca en geç on iş günü içinde kurumun bulunduğu yerin ilçe nüfus müdürlüğüne gönderilir.

Adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler hususunda kişilerin bildirimde bulunma sorumluluğu yoktur. Bu değişiklikler belediyelerce, belediye sınırları dışında kalan yerlerde ise il özel idarelerince en geç değişikliği takip eden on iş günü içinde, elektronik ortamda ulusal adres veri tabanına işlenir.

Müstakil konut sahipleri ile apartman ve site yöneticileri, lojman idareleri sorumluları; sorumluluk alanlarındaki ikamete ilişkin değişiklikleri, muhtarlar ve 50 nci maddede sayılan beyan yükümlülüğü olanlarla işbirliği içinde takip etmek ve ortaya çıkan farklılıkları muhtarlara bildirmekle yükümlüdür.

İkamet adres değişikliği bildirimlerine ilişkin listeler nüfus müdürlüklerince ilgili muhtarlıklara gönderilir.

Muhtarlar, bu Kanun uyarınca nüfus müdürlüklerince kendilerine iletilen ikamet adresi değişikliği bildirim listelerini incelemek, mahallindeki ikamet değişiklikleri ile karşılaştırmak ve varsa bildirilmemiş olan değişiklikleri her ayın son haftası içinde bağlı bulunulan ilçenin nüfus müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

Adres bilgilerinin kullanımı

Madde 52- Bakanlık, talepleri halinde kurumlara, usul ve esasları Bakanlıkça tespit edilmek üzere adres bilgilerini elektronik ortamda Adres Paylaşımı Sistemi ve Kimlik Paylaşımı Sistemi çerçevesinde verebilir.

Teknik alt yapısını tamamlamış olan muhtarlıklar sorumluluk alanlarındaki ikamet adres bilgilerinin güncelliğini takip etmek amacıyla Kimlik Paylaşımı Sistemine erişebilirler.

Kurumlar, yürütecekleri iş ve işlemlerde Genel Müdürlükte tutulan adres bilgilerini esas alırlar.

Adrese ilişkin bilgi ve belgeler nüfus müdürlüklerinden, Adres Paylaşımı Sisteminden veya Kimlik Paylaşımı Sistemine bağlanarak bu sistemdeki kayıtlara uygun belge üretebilen muhtarlıklardan temin edilebilir. Bu şekilde üretilen belgelerin güvenliği Bakanlığın tespit ettiği usul ve esaslara göre sağlanır.

Nüfus sayımında veya tespitinde, aile ve hayati istatistiklerin oluşturulmasında ve bu bilgileri esas alan kanunların uygulanmasında MERNİS nüfus bilgileri kullanılır.

Koordinasyon ve işbirliği

Madde 53 - Genel Müdürlük, ulusal adres veri tabanının etkin, süratli ve güncel bir şekilde oluşturulmasını sağlamak ve devam ettirmek için kurumlar arası koordinasyonla sorumludur. Kurumlar, adrese ve adres bileşenlerine ilişkin ellerindeki bilgileri Genel Müdürlükle ve ilgili kurumlarla paylaşmakla yükümlüdür.

DOKUZUNCU KISIM

Ortak Hükümler

Tescil görevi ve süre

Madde 54- Nüfus olaylarını tescil etmekle görevli memurlar, nüfus müdürlüğünde düzenlenen ve aile kütüklerine tescil edilmesi gereken dayanak belgelerini işlem anında, diğer makamlarca düzenlenen dayanak belgelerini ise nüfus müdürlüğüne intikal ettiği tarihten itibaren yedi gün içinde aile kütüklerine tescil etmekle ve bir örneğini Genel Müdürlüğe göndermekle yükümlüdürler.

Mahkeme yazı işleri müdürlerinin görevleri

Madde 55- Mahkeme yazı işleri müdürleri, aile kütükleri üzerinde tescil yapılmasını gerektirecek bütün karar ve işlemleri kesinleşme veya düzenleme tarihinden itibaren on gün içerisinde o yerin nüfus müdürlüğüne bildirmekle görevlidirler.

Sağlık kuruluşlarının görevleri

Madde 56- Sağlık kuruluşları ve tabipler, kontrollerindeki doğum ve ölüm olaylarına ilişkin olayın mahiyetini ve ilgilinin kimlik bilgilerini gösteren bir rapor düzenleyerek sahiplerine vermekle görevlidirler.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu hükümleri saklıdır.

Vekiller

Madde 57- Bir işleme esas olmak üzere üçüncü kişilerin beyanda bulunabilmeleri ancak özel temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı vekillik belgesi ile mümkündür.

Yazım dışı kalanlar

Madde 58- Nüfus yazımlarında kayıt dışı kalanlar Türkiye’de bulundukları yerin nüfus müdürlüğüne, yurt dışında ise en yakın dış temsilciliğe Türk vatandaşı olduklarını gösterir resmî belgeler ile müracaat ederler. Yapılacak inceleme sonucunda tescillerine engel bir halin bulunmaması halinde, nüfus müdürlüklerince aile kütüklerine tescil edilirler.

Tutanakların imzalanması

Madde 59- Nüfus müdürlüklerine yapılan bildirimler üzerine düzenlenen dayanak belgeleri, nüfus müdürlüğünce imzalanarak, onaylanır. Dayanak belgelerinin ilgilinin kendisi veya velî, vasî ya da vekillik belgesi ibraz edenler tarafından imzalanması gereklidir. Okuma yazması olmayanların parmak izi alınır.

Beyanda şüphe

Madde 60- Nüfus olayları ile ilgili beyanlarda şüpheye düşülmesi halinde mülkî idare amirinin emri ile kolluk makamları tarafından gerekli soruşturma ve incelemeler yapılarak, nüfus müdürlüğüne bildirilir.

Sürelerin hesaplanması

Madde 61- Bu Kanunda belirtilen sürelerin hesaplanmasında olayın meydana geldiği tarihi izleyen gün başlangıç olarak alınır. Süreler; tayin edilen müddetin son günü, son gün resmî tatile rastlarsa tatili izleyen ilk iş günü çalışma saatinin bitiminde sona erer.

Atık veya işlemden kaldırılmış kütükler

Madde 62- İşlemden kaldırılmış olan atık veya eski aile kütükleri üzerinde herhangi bir işlem yapılamaz, kayıt düşülemez.

Bu kütükler nüfus olaylarına ait dayanak belgelerinin bulunamaması halinde kişinin adı, soyadı, baba adı, ana adı, doğum tarihi veya doğum yerindeki yanlışlıkların düzeltilmesi ya da eksikliklerin tamamlanması ya da kişinin kimliği ve aile bağlarının tespit edilmesi dışında herhangi bir hukukî işleme esas alınmaz.

Bu kütüklerden çıkartılan kayıt örneklerine atık veya işlemden kaldırılmış kütüklerden çıkarıldığına dair açıklama yapılır.

Askerlik çağına girenlerin listesi

Madde 63- Genel Müdürlük, her yıl aile kütüklerinde kayıtlı olanlardan askerlik çağına giren erkek nüfusun listesini çıkarıp aralık ayı içerisinde Milli Savunma Bakanlığına göndermekle yükümlüdür. Milli Savunma Bakanlığı bu listeyi Kimlik Paylaşımı Sistemi veri tabanından da sağlayabilir.

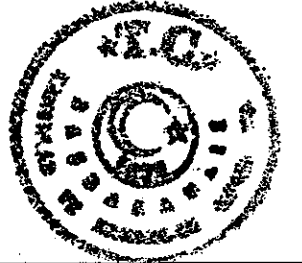
Formların düzenlenmesi

Madde 64- Bu Kanunun uygulanmasında kullanılacak olan form ve belgeleri hazırlamaya ve gerekli düzenlemeleri yapmaya Bakanlık yetkilidir. Elektronik ortamda tutulan ikamet adresinin bildirimine ilişkin beyan formları elektronik ortama aktarıldıktan sonra imha edilir.

ONUNCU KISIM **Çeşitli Hükümler**

Ücretlendirme

Madde 65- Kimlik Paylaşımı Sisteminde ve Adres Paylaşımı Sisteminde yer alan bilgiler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu eki cetvellerde yer almayan kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kişilere ücreti karşılığında verilir. Alınacak ücretler Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca birlikte belirlenir. Tahsil edilen hizmet bedeli tutarları bütçeye gelir kaydedilir.

Fazla çalışma ücreti

Madde 66- MERNİS, Kimlik ve Adres Paylaşımı Sistemleri projelerinde görevlendirilen ve fiilen fazla çalışma yapan Genel Müdürlük personeline (sözleşmeli personel dahil), ayda 50 saati ve yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen fazla çalışma ücretinin 3 katını geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde fazla çalışma ücreti ödenir.

ONBİRİNCİ KISIM

Ceza Hükümleri

Gerçek dışı beyan

Madde 67-Gerçeğe aykırı ikâmetgâh veya cüzdan talep belgesi veren köy veya mahalle muhtarları ile herhangi bir işlem sebebiyle nüfus müdürlüğüne gerçek dışı beyanda bulunanlar ve bunlara tanıklık edenler altı aydan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Adrese ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyen ve yasaklara aykırı hareket eden kamu görevlileri 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kamu idaresinin güvenirliliğine ve işleyişine karşı suçlara ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır.

İdari para cezaları

Madde 68- Bu Kanuna göre;

a) Nüfus olaylarını bildirmekle görevli olup, bu görevlerini bu Kanunda belirtilen süreler içinde yerine getirmeyen kamu görevlilerine, fiil başka bir suç oluştursa bile, nüfus memurunun teklifi üzerine o yerin ilçe nüfus müdürünün kararı ile 25 YTL idari para cezası verilir.

b) Nüfus olaylarını bildirme yükümlülüğü olup bu yükümlülüğünü bu Kanunda belirtilen süre içinde yerine getirmeyenlere, nüfus ve aile cüzdanlarını kaybedenlere ve nüfus cüzdanının geçerlilik süresinin son bulmasından itibaren iki ay içinde bu cüzdanlarını değiştirmeyen kişilere veya bu durumdaki küçüklerin velî veya vâsîlerine, yurt içinde ilçe nüfus müdürlüklerince, yurtdışında ise dış temsilcilik veya dış temsilciliklerde tedvire görevli memurlarca 50 YTL idari para cezası verilir.

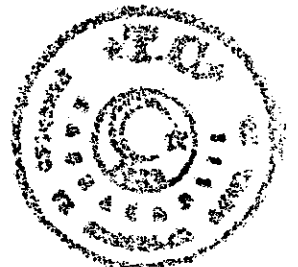
c) Mülki idare amirince bu Kanunun 50 nci maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen kişilere 250 YTL gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara 500 YTL idari para cezası verilir. Mülki idare amiri bu maddede belirtilen yetkilerini nüfus müdürüne devredebilir.

Yurt dışında verilen idari para cezaları, işlem sırasında mahallî para karşılığı verildiği ülkede konsolosluk hasılatının tahsil edildiği para birimi üzerinden tahsil edilir.

Bu Kanuna göre;

a) Her türlü doğal afet, gasp, hırsızlık, yangın ve terör nedeniyle nüfus ve aile cüzdanlarının kaybedilmesi, nüfus olaylarının bildirim yükümlülüğünün yerine getirilememesi hallerinde,

b) Yetkili kurumların kimsesiz çocuklarla ilgili nüfus cüzdanı talepleri ve doğum bildirimlerinde,

c) Bu Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen büyükana, büyükbaba veya kardeşlere ya da çocukları yanlarında bulunduranlar ile muhtarlara,

d) Bu Kanunun 31 inci maddesinde belirtilen Cumhuriyet savcılıklarına,

bu maddede belirtilen idari para cezaları uygulanmaz.

ONİKİNCİ KISIM Son Hükümler

Yönetmelik

Madde 69- Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler altı ay içerisinde Bakanlıkça hazırlanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulur.

Adres ve numaralamaya ilişkin yönetmelik ise üç ay içerisinde Bakanlık, Türkiye İstatistik Kurumu ve Türk Standartları Enstitüsü Kurumu tarafından müştereken hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Kadrolar

Madde 70- Bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar bu Kanun kapsamındaki hizmetlerde kullanılmak üzere ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.

Kaldırılan hükümler

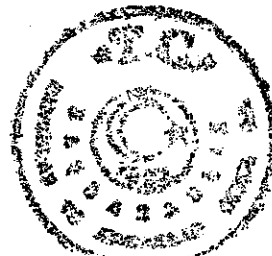
Madde 71- 5/5/1972 tarihli ve 1587 sayılı Nüfus Kanunu, 24/2/1972 tarihli ve 1543 sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanunu ve 5/7/1939 tarihli ve 3686 sayılı Evlenme Kağıtları ve Bunların Nüfus Kütüklerine Tescilleri Hakkında Kanun, 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 5 inci maddesi, 6 ncı maddesinin (a) ve (d) bentleri, 8 inci maddesi, 16 ncı maddesi ve 17 nci maddesinde yer alan "8" ibaresi ile 10/4/1927 tarihli ve 1003 sayılı Binaların Numaralanması ve Sokaklara İsim Verilmesi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 72- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 6 ncı maddesinin (c) bendinden sonra gelmek üzere "tarafından örneğine uygun kimlik belgesi doldurularak üç gün içinde genel kolluk örgütüne verilmesi zorunludur." ibaresi eklenmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan "olanlar ile (d) bendinde belirtilen yerlerde kalanların" ibaresi "olanların" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 73- 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 28 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bakanlık, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini yürütmek üzere, illerde il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri, ilçelerde ilçe nüfus müdürlükleri kurabilir. Bakanlık, kadro, yer ve unvanlarına bakılmaksızın ihtiyaç durumuna göre nüfus müdürü ve memurlarını, lüzum görülen yerlerde görevlendirmeye yetkilidir."

Geçici Madde 1 -Kurumlar bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde mevzuatlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirerek işlemlerinde kimlik numarasını kullanmak zorundadırlar.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren adres bilgilerinin kaydedilmesine ilişkin uygulamaya hazırlık olarak sırasıyla aşağıdaki iş ve işlemler yapılır:

a) Ulusal adres veri tabanının alt yapı çalışmaları Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı bünyesinde yapılarak, veri tabanı kurulur ve bu maddede öngörülen iş ve işlemlerin tamamlanmasından sonra Genel Müdürlüğe devredilir.

b) Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, adres ve numaralamaya ilişkin yönetmeliğe uygun olarak il özel idareleri ve belediyelerin numaralama ve levhalama çalışmalarını takip eder.

c) Adres çalışmaları ile eş zamanlı olarak il özel idareleri ve belediyeler ile Genel Müdürlük, ulusal adres veri tabanlarının teknik alt yapısını oluşturur. Ulaştırma Bakanlığı tarafından ülke genelinde il özel idareleri ve belediyeler ile ulusal adres veri tabanı arasında on-line işleyecek bir ağ alt yapısı oluşturulur. Her yerleşim biriminin ulusal adres veri tabanına ulaşabileceği bir merkezi bilgisayar programı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığınca hazırlanır. Gerekli şifreleme ve kullanıcı eğitimi verilerek il özel idareleri ve belediyelerin kullanımına açılır.

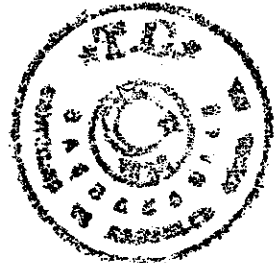
d) Adres standardının belirlendiği tarihten itibaren en geç sekiz ay içerisinde il özel idare ve belediyeler tarafından yerleşim birimlerinin adres bileşenleri standartlara uygun hale getirilerek numaralama işlemi tamamlanır ve merkezi olarak kurulan ulusal adres veri tabanına (c) bendinde bahsedilen program aracılığı ile işlenir.

e) İl özel idareleri ve belediyelerce gerçekleştirilen numaralama ve levhalama çalışmalarının uygunluğunun yerinde tespit edilmesi amacıyla Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından numaralama işlemi tamamlandıktan sonra bir ay içerisinde alan kontrolü yapılır. Kontrol sonuçları ulusal adres veri tabanına işlenir.

f) Ulusal adres veri tabanındaki ikamet adreslerinin nüfus kütüklerindeki kişi kayıtları ile ilişkilendirilmesi ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına bağlı kişisel ikamet adresi kayıtlarının tutulabilmesi için, numaralaması tamamlanan yerleşim yerlerinden başlamak ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç onbeş ay içerisinde tamamlanmak üzere Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından alan uygulaması yapılır. Uygulama esnasında ulusal adres veri tabanına dayalı olarak alanda tespit edilen ikamet bilgileri, MERNİS kayıtları ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esasına göre elektronik ortamda eşleştirilir. Alan taraması sırasında Türkiye’de ikamet ettiği tespit edilen yabancılar ile ilgili ayrı bir veri tabanı oluşturulur.

g) Elde edilen kayıtlar, mahalle ve köy muhtarlıklarında bir ay süreyle askıya çıkartılır. Askı süresince, itirazlar üzerine yapılacak inceleme sonucunda Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından temin edilen bilgilere göre kayıtlarda gerekli düzeltmeler yapılır. Bu çalışma ile kayıtların kesinleşmesi sonucunda alan uygulamasında kullanılan formlar 28/9/1988 tarihli ve 3473 sayılı Kanun hükümlerine göre mahalli kurulların kararı ile yerinde imha edilir.

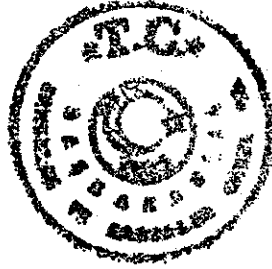
Genel uygulamaya geçilmeden önce yerleşim şartlarının farklı özelliklerini bünyesinde barındıran değişik idarî birimlerde pilot uygulama yapılabilir.

İşlemler sırasında kullanılacak formlar Genel Müdürlük ile işbirliği halinde Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından hazırlanır. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından formlara istatistik amaçlı olarak eklenen sorulara ilişkin kayıtlar Türkiye İstatistik Kanunu hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının bu madde kapsamında yapacağı alan çalışması, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun sayım ve araştırmalarla ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülür. Bu maddede belirtilen iş ve işlemlerin yapılması için ilgili kurumlar mal ve hizmet satın alabilir. Bu madde kapsamında yaptırılacak işler hakkında, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri uygulanmaz. Bu kapsamda yapılacak mal ve hizmet alımlarının usul ve esasları, saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlayacak ilkeler doğrultusunda hizmetin gereklerine göre Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Geçici Madde 3- Bu Kanunda öngörülen süre içerisinde ulusal adres veri tabanına bağlanamayan il özel idareleri ve belediyeler, mahalli adres bilgilerini tespit edip güncelliğini takip ederler ve ulusal adres veri tabanına işlenmek üzere elektronik ortamda ilçe nüfus müdürlüklerine gönderirler.

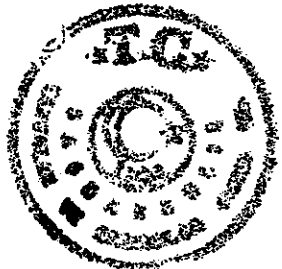

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLAT: MERKEZ

İHDASI İSTENİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAMI
M.İ.A.H	Daire Başkanı	1		1
M.İ.A.H	Şube Müdürü	1		1
G.İ.H.	Şube Müdürü	1		2
G.İ.H.	Uzman	1		2
G.İ.H.	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3		23
G.İ.H.	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	4		23
G.İ.H.	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	5		22
T.H.S.	Mühendis	1		3
T.H.S.	Mühendis	2		3
G.İ.H.	Programcı	1		5
G.İ.H.	Programcı	2		5
T.H.S.	Teknisyen	3		5
T.H.S.	Teknisyen	4		5
	TOPLAM			100

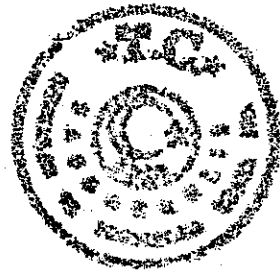

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLAT: TAŞRA

İHDASI İSTENİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAMI
G.İ.H.	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	3		474
G.İ.H.	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	4		471
G.İ.H.	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	5		471
G.İ.H.	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	6		471
G.İ.H.	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	7		471
G.İ.H.	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	8		471
G.İ.H.	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	9		471
G.İ.H.	Programcı	3		100
G.İ.H.	Programcı	4		100
G.İ.H.	Programcı	5		100
T.H.S.	Bigisayar Teknisyeni	3		100
T.H.S.	Bigisayar Teknisyeni	4		100
T.H.S.	Bigisayar Teknisyeni	5		100
	TOPLAM			3900

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 1003

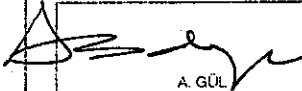
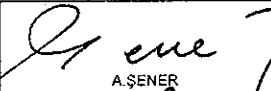
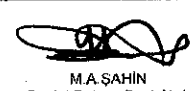
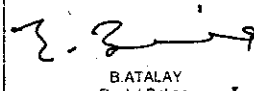
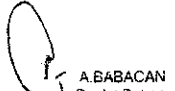
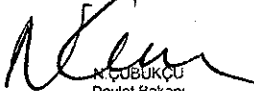
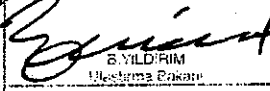
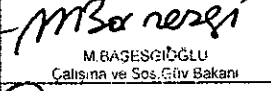
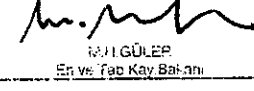
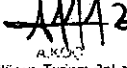
Yürürlük

Madde 74- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 75- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 N. ÇUBUKÇU Devlet Bakanı	 K. TÖZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 A. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 S. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylere Bakanı	 M. BAŞESGİDOĞLU Çalışma ve Sos. Giv. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. İ. GÜLER En ve Tıp Kay. Bakanı
 A. KOC Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Çizgi No

01-119

37